

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Az új bortörvényről.

A január elsején életbelépett új bortörvény lényeges hibákat tartalmaz, amelyek nagy hátrányokkal sujtják gazdasági életünk két igen fontos tényezőjét: a bortermelőt és borkereskedőt egyaránt.

Előnyei az új törvénynek az 1893 óta érvényben volt törvénnyel szemben, hogy a műbor készítésére és forgalomba hozatalára vonatkozó rendelkezéseket végre összhangzásba hozta az Ausztriában az új osztrák bortörvény folytán alkalmazandó eljárással, amely némely részben szigor tekintetében még mindig mögötte marad a magyar álláspontnak, de végre megszűnik a két ország versenyképességét — Magyarország hátrányára eddig megbénított káros helyzet. Eddig ugyanis Ausztriában ipari módon vigan gyártották és hozták forgalomba a törkölybort, jobban mondva a műbort. Megtörtént, hogy amíg Ausztria földművelésügyi miniszterének: Dipauli bárónak Tirolban valóságos nagy borgyárai voltak, amelyekben feldolgozott törkölyborok egész tömegével a legolcsóbb árakon büntetlenül árasztották el az Osztrák-Magyar monarchia összes vidékeit, addig nálunk ugyanakkor a legkiméletemb szigorral büntették azt a kereskedőt és termelőt, akiről a vegyelemzés konstatálta, hogy viz van a borában.

Nem az volt a hiba, hogy nálunk szigorú megtorló eszközöket alkalmaztak a műborgyártók ellen és hogy a bornak vízzel való keverését is műborkészítésnek minősítette a törvény, hanem hogy ugyanazon időben a szomszédos Ausztriában miniszteri széken ülhetett valaki, akit hasonló cselekményért nálunk anyagilag és erkölcsileg ugyszólván tönkre tettek, másrészt pedig hazai bortermelésünk kárára, boráraink lényeges csökkentésére vezetett az Ausztriából hozzánk behatolt neveltségesen olcsó import.

Másik előnye az új törvénynek a régivel szemben abban áll, hogy a hatóságok ezentul

nem kötelesek minden borhamisítási esetben a marasztaló ítéletet hirlapilag közzétenni (az új rendelkezés szerint az ítélet közzétehető, de nem közzéteendő).

A borhamisítás legszigorubb üldözése és büntetése erkölcsi és gazdasági okokból egyformán helyes és szükséges, azt azonban okkal és móddal, ésszerűen és nem féktelenségbe vitt meggondolatlansággal kell végrehajtani. A múltban a régi törvények és a földművelésügyi miniszter intenciói szerint borhamisítási ügyekben a marasztaló ítéletek minden esetben 4--5 magyar és német nyelvű hirlapban közzétettek. Ennek azonban nemcsak az lett az eredménye, amit a miniszter szem előtt tartott, hogy a borhamisító pellengérré állítatott, hanem arra a rendkívül káros eredményre is vezetett, hogy ellenségeink ezeket a marasztaló ítéleteket a külföldön házról-házra vitték és nem azt mondták, hogy x—y magyar borkereskedő vagy bortermelő hamisítást követett el, hanem azt a galád rágalmat fogták ránk és saját üzleti érdekeik előmozdítására nagy buzgósággal azt terjesztették, hogy Magyarország a műborgyártás hazája, hogy ott szinbor már alig kapható, hisz ime maguk a magyar hatóságok teszik ezt a hirlapokban hivatalos alakban közzé. Annyira elfajult a magyar borok jóhíre ellen irányult eme gyalázatos manőver, hogy megtörtént Berlinben, hogy olyan vendéglőkben, amelyekben azelőtt szívesen fogyasztották a magyar bort, a kirakatban reklámképpen azt hirdette a tulajdonos: »Kein Ungarwein!«

A büntetésnek soha sem szabad a célon tullanie és nem szabad olyan fajtájúnak, mérvűnek lennie, hogy sebeket ejtsen azokon is, akik arra rá nem szolgáltak. Az új törvény tehát igen helyesen, nem írja elő minden kihágási esetben a kötelező hirlapi közzétételt, hanem annyit mond csupán, hogy a hirlapi közzététel is elrendelhető. Nagyon helyesek továbbá az új bortörvénynek a borvidékek és az egyes bortermőhelyek, valamint a szőlőfajták jellegének megvé-

delmezésére és a tokaji borvidék borforgalmára vonatkozó intézkedései.

Viszont igen hátrányos és a gyakorlati keresztülvihetőség tekintetében roppant nehézkés, fárasztó, kicsinyes intézkedése a törvénynek és a végrehajtási utasításnak az a része, amely az ugynevezett bornyilvántartási könyv vezetését írja elő.

Aki ismeri az üzleti forgalmat, aki tudja, hogy a borbevásárlási idényben milyen lázas munka folyik a borpincékben, hány pincéből és hány termelőtől hozzák egyszerűen átvételre a különböző ízű, színű és mennyiségű borokat és aki tudja a gyakorlatban, hogy néha a boreladás és szállítás milyen gyors kivitelű igényel, aki tudja, hogy egy cégnek hány pincéjében és hány helyen foglalkoznak egyszerűen és ugyanabban az időben boroknak átvételével és átadásával, csak annak lehet némi fogalma arról, hogy ennek az elméletileg, az íróasztal mellett szépen elgondolt bornyilvántartási jegyzéknek pontos vezetése milyen indokolatlan terhet és jogosulatlan zaklatást jelent.

Ennek a nyilvántartási jegyzéknek tartalmaznia kell a folyó tételszámokat, a pincében vagy más helyiségben raktározott bortermést, az átvett must, vagy bor minőségét és színét, a tartálynak megnevezését, a bor mennyiségét hektó és liter szerint, a bor beszerzési forrását, a termelő és eladó nevét és lakóhelyét, az időpontot hely, év, hó és nap szerint, mikor érkezett a bor, továbbá, hogy vasuton, hajón, postán, vagy szekéren érkezett-e, hogy hol helyeztetett el és ha a nyilvántartásban történt bevezetés után valamely más tétel alatti borral összeházasítatik, akkor ez a körülmény a »Jegyzet« rovatban az összeházasított borok mindegyikénél világosan feltüntetendő, még pedig az összeházasított többi bor tételszámára való hivatkozással. Ez a neveltséges-ségig menő szőrszálhasogatási tortura egyenesen megbénítja és fölösleges nehézségekkel terheli magát a borbevásárlást. Egy

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **Ibolya Krémet?**
Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdévé, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszerárában Zalaegerszegen.

nagyobb pincébe 1—1 nap alatt 10—50 kis-termelőtől is érkezik be különféle minőségű, színű és mennyiségű bor. Tessék már most mindegyik aprólékos tételt — amely lényegében különben is szabályszerűen keresztülvezettetik a vevő üzleti könyveiben — 14 különböző tétel alatt nyilvántartani. Ezután következik az eladás, illetve a bor elszállítása esetén követendő hasonlóan kellemes nyilvántartási eljárás. Itt is minden 50 liternél nagyobb eladási tételről följegyzendő a folyó tételszám, a kiadott bor vagy must minősége és színe, a tartályok megnevezése, a bor mennyisége, mi célra használtatott fel a bor, a vevőnek vagy annak a neve és lakhelye, akinek a bor elküldetett, mikor szállítottatott el a bor vagy must, év, hó és nap szerint, vasuton, hajón, postán vagy szekéren történt-e az elszállítás, hova szállították el, hivatkozás az illető bor bevételi tételszámára stb. stb.

Ugyanezen nyilvántartási kötelezettség terheli a termelőket is és a boreladással vagy borméréssel foglalkozó összes vendéglősöket és koresmárosokat.

Hasonló hibája az új törvénynek a törököllybor készítésének annyira szigorú korlátozása, hogy törököllybor azok a termelők, akiknek négy katasztrális holdnál nagyobb szőlőjük van, nem készíthetnek és hogy a készíthető törököllybor összes mennyisége 20 hektolitert meg nem haladhat. Tudjuk, hogy a szőlőmunkások mennyire ragaszkodnak a napszám mellett a természetben kapott boritalhoz és így az a termelő, akinek 6400 ölnél nagyobb kiterjedésű szőlőbirtoka van, amilyen pedig igen sok van, nem adhatván cselédjeinek és munkásainak a saját törököllyéből készített ugynevezett munkás- vagyis törököllybort, ez a nagymérvű korlátozás a különben is napról-napra dráguló bortermelési költségek szaporítására vezet. Azt is tudjuk,

hogy a szerényebb viszonyok között élő termelők egész bortermésüket el szokták adni és saját, valamint hozzátartozóik és cselédjeik szükségletére saját termésű törököllyük felhasználásával törököllybort szoktak csinálni, azt isszák egész éven át. Az nem baj, ha valaki primitív életviszonyok között a maga javára takarékoskodik. Azonban a törvény még a négy holdon aluli birtokosokra nézve is azt a korlátozást írja elő, hogy a törököllyre az arról nyert szinmustnak legfeljebb egy negyed részéig terjedő mennyiségű vizet szabad felönteni. Továbbá pedig egyáltalán tilos a 4 holdnál kisebb szőlőbirtokosoknak is és minden olyan termelőnek, aki bor, must, szőlő vagy borseprő adásvételével vagy borméréssel, bornak kismértékben való elárúsításával foglalkozik — pedig ilyen tezmelő igen sok van — törököllybort készíteni, úgy hogy az a kistermelő, aki eddig saját termésének kimérésével avagy kis mértékben való elárúsításával bizonyos értékesítési előnyöket tudott magának elérni, viszont az által, hogy törököllybort nem készíthet saját házi fogyasztására sem, lényeges károsodást szenved.

Végül a községi előljáróságokat is rengeteg munkával terheli az új törvény, amikor a bortörvény fontosabb rendelkezéseit tartalmazó nyomtatványnak minden piacén és présházon való állandó kifüggesztését írja elő és ugyancsak a bortermelők zaklatását jelenti az az intézkedés is, hogy a bortermelő, aki törököllybort akar készíteni, köteles ezen szándékát 48 órával előbb az illető község előljáróságának írásban, vagy szóbelileg bejelenteni, annak közlése mellett, hogy mennyi törököllybort, mikor és hol fog készíteni.

Több törvényhatóság és ipari és kereskedelmi kamara irt már fel a kormányhoz az új, még alig életbe lépett törvény

revideálása érdekében. Legalább a végrehajtási rendeletet kellene több irányban módosítani és termelőket és kereskedőket a fölösleges és terhes eljárástól megkímélni.

Nemzeti népnevelés.*

Irta: Halász Ferenc min. tanácsos.

Nyelvben és érzelületben egységes magyar nemzeti állam! Ez a főcél, amely felé mindannyiunknak okos tervszerűséggel, szívós kitartással törekednünk kell. Azt a természetadta csodás keretet, amely szép hazánkat a Kárpátok bérei-vel és a Duna-Dráva hullámaival körülövezi, be kell töltenünk testvéries érzelmű, egymást megérténi tudó magyar nemzettel.

Ha ezt a célt elérhetjük, ezer éves fennállásunk örök időkre biztosítva van. Ha azonban bábeli nyelvzavar és ellenségeskedés dűlné tovább is közéletünket, menthetetlenül széttűlünk, más nagy nemzetmolechok zsákmányává leszünk.

Ambár az alkotmányos korszak beállta óta letelt 40 év alatt népoktatásunk kétségtelenül nagy arányokban fejlődött, mégis e téren bizony még nagyon sok a tennivaló. Elég, ha csak azt említem, hogy a magyar anyarságban a hat évvel felül való népességnek még mindig 38.6%-a nem tud írni, olvasni és hogy az anyarság népességének jó 40%-a nem beszéli az állam nyelvét.

Pedig az elvitázhatatlan, hogy nemzetünk jövőjét egyéb más tényezők mellett csak úgy biztosíthatjuk, ha a nép millióit a magyar hazafias irányú és a közéletre is kiható népnevelésben részesítjük.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter, áthatva a nemzeti irányú népoktatás nagy fontosságától, korszakos jelentőségű népoktatási törvényeivel biztosította, hogy bizonyos idő múlva az ifjú nemzedék nemcsak az írás-olvasásban, de az állam nyelvének ismeretében és hazafias szellemben is kifogástalan készsége és érzületre fog jutni.

Apponyi gróf kormányzásának súlypontját a nép művelésére fordítja; és alig három évi minisztersége alatt oly eredményeket ért el, amelyek a levérmesebb reményeket is felülmúlják.

Megalkotta a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól szóló 1907. évi XXVII. t. cikklet, amely minden iskolától az államellenes irányzatok kerülésén felül még azt követeli, hogy a magyar emmernek és zászlónak, a magyar tör-

* Az Országos Magyar Iskola-Egyesület 1909 évi naptárából.

Tüzesetek.

Már én nem tehetek róla, ha ki is nevetnek érte, de én nem úgy képzelem a „tüzeseteket“, amint azt a nagyérdemű közönség a lapok riportjából megszokta.

„Városunk esőndes nyugalmát az éjjeli kürtök éles sikongása és a harangok rémes kongása verte fel. A Gyöngyvirág-utcában — ebben az általunk jelzett tűzfészekben — a 364 számú náddal fedett ház eddig ismeretlen okból kigyult. A ránk zuduló veszélyt ismert erélyű rendőrkapitányunk és derék tűzoltó parancsnokunk gyors és biztos fellépése hártá el, stb. . . .

Nem én! Nem így képzelem. Ez nagyon materiális szagu. Szalma, zsindey, ropogás, korom, réműlet, eszeveszett futás és jajgatás, erélyes rendőrség, nagybajuszu tűzoltó parancsnok, harangzugás, szivattyu-recsegés, vízfordó kocsi robogása, kopasz, szenes falak égnek meredt tekintete, elhamvadt piaci fecske és lomha gólya fészek

Pusztulás!

Legfeljebb saját élete veszélyeztetése mellett szerez belőle valaki egy kis ezüst érdemkeresztet, vagy gazdagszik meg belőle egy-egy fa-kereskedő.

Az én tüzeseteim színhelye nem az alvóg, a

„Gyöngyvirág-utca“, hanem a város szívében van, ahol emeletesek a házak, az ablakon csipke, jutta függönyök vannak; a parkettet pedig lak-ka és nem sárga földdel vonják be.

Az én „gyujtogatóim“ is éjjel járnak, habkönyű rózsaszínű és cremszínű mouslin ruhákban, égszínű, tengerzöld vagy fekete szemekkel; Karneval herceg Ő fensége parancsnoksága alatt.

A tűzoltóimnak pedig az uniformisa a frakk és pörge bajusz. Szolgálati idejük a 24 évtől a 35-ig bezárólag terjed; addig a parancsnokuk az a bolondos Istenke „Ámor“; azontul már csak „számfelüti“ állományba kerülnek.

Az én tüzeseteim alapeleme nem a kéues szagu gyufa, a petroleum illatu esőva; óh dehogy.

Virág és parfüm illatban, gödrös arcbán, rózsás ajkban, esengő kacagásban, kívánatos kerekességű karok, égő, villogó szemekben és hullámzó keblekben megbódult szív; aztán családi összeköttetésekben, emeletes házak, dus vetésű földeken, részvények és tőkepénzekben elkalandozó ész.

Es az én tüzeseteimnek most van az ideje, mikor a ropogó, araszos hó és az eresz alatt esüngő jégcsapok biztos villámhárítói a Gyöngyvirág utcáról szóló tűz-riportoknak.

Most, a bálók idején, ezeken a keresve-kere-

sett, állandóan fenntartott és szabadalmazott tűzfészekben.

Bál! . . . idealizmus és realizmus ölelkező tere! de sok bűnöd is van már — büntetlenül.

A rojtos szélű, vaskos, Mátyáskorabeli Corvina lapokhoz hasonló, osinos nyomású, divatos meghívók mára hirdették az idény legelegánsabb bálját, a „megyei bált“.

A megyeház nagy terme valami furcsa képet mutat. Ott, hol öméltsőga a főispán trónol, ma szereposere van, öméltsőga a főispáné bálanyai minőségével.

Az ellenzéki sarok a cigányoknak van berendezve s körös-körül az űs-mamelukok ülőhelyei a gardedames-ok helye.

A névre szóló meghívottak az oszlopesarnokban sorfalat álló, diszbe öltözött megyei huszárok között vonulnak fel, mig fent az előcsarnokban a frakkos ifjuság vezeti be a bálterembe a lehető kellemmel megáldott vagy azt mutató uri társaságot.

Két óra múlva pedig már sürgő-forgó párok bontják föl a kimért, eleinte feszesen induló mulatságot.

S mikorra a szünórának vége, már hangos az űsi sérelmek orvoslása iránti intézkedések szónoklataihoz szokott terem a: „hogy volt! Soh' se halunk meg“! . . . »Még egy kicsit.«

téneti emlékeknek és ezek révén a hazafias szellem pozitív ápolásának tért nyisson; hogy az állami nyelv tanításában elérje azt a minimális eredményt, mely az 1879: XVIII. t.-c. szándékának megfelel és ezzel a nemzeti összefordítás ügyét szolgálja; és hogy a tanító a magyar király, magyar haza és magyar alkotmány iránti hűséget esküvel megerősítse. A tanítói fizetés kiegészítésére nyújtott állami segély feltételül pedig még azt kívánja a törvény, hogy minden államsegélyes iskolában a magyar nyelv, számtan, a magyar földrajz, magyar történelem és alkotmánytan a miniszter által kiadott tanterv szerint és az általa jóváhagyott tankönyvek segítségével taníttassék. A törvény végrehajtása érdekében gondoskodott Apponyi miniszter az állami felügyelet hatékony kiterjesztése felől és nincs kétség az iránt, hogy ezen törvény által a magyar hazafias irányú népnevelés terjesztésében néhány év múlva igen örömdetes eredményeket fogunk tapasztalni. Itt megemlíttük, hogy a községi és felekezeti néptanítók fizetésének kiegészítésére az állam az 1909-ik évben már 8 és fél millió koronát fordít.

Másik nagy alkotása Apponyi miniszternek az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról szóló 1907 évi XXVI. t.-cikk. Az állami népoktatás hazánkban elsőrangú kulturpolitikai jelentőséggel bír, mert az eddigi tapasztalatok fényesen igazolták, hogy az egységes magyar nemzeti állam megteremtésében az állami népoktatás egyike a leghatásosabb eszközöknek. A közoktatási kormányzatnál tradicionális elv, hogy sehol sem erőszakolja az állami népoktatást, amely önmagától is oly népszerű és vonzó erővel bír, hogy községeink vetélkedve kérelmezik népoktatásuknak állami kezelésbe való vételét. Az állami népoktatásnak nagyarányú fejlődését mi sem igazolja nyomatékosabban, mint az az adat, hogy ezelőtt 13 évvel 1895. évben csupán 1500 állami tanítónk volt és akkor az állami oktatásra csupán 4 millió korona költség fordítatott, míg az 1909. évi állami költségvetésben, az az év őszén megnyíló új állami iskolákkal együtt 7 ezer állami tanító illetménye van felvéve és az állami oktatás összes költségei 15,834,515 koronára rugnak. Meg kell említenem, hogy ezen readkivül nagy emelkedés legnagyobb arányú éppen Apponyi gróf kultuszminiszter kormányzásának idejére esik. Ez az egy körülmény igazolja, mennyire szíven viseli Apponyi gróf az állami népoktatást, azon egyedül helyes értelemben, hogy mindenütt, ahol a községi, vagy más felekezeti iskolafentartók összerajukból nem képesek, vagy más okokból nem akarnak a magyar állam érdekeinek megfelelő népoktatást létesíteni és fenntartani, oly helyeken az állam vonul be mint iskolafentartó és az állam nagy erkölcsi és anyagi erejével biztosítja a vallás-erkölcsi alapon nyugvó magyar nemzeti népnevelést. Megemlítem, hogy az állami elemi

népiskolákban immár félmillió tanköteles részesül oktatásban. Azt csak futólag említsem, hogy az 1907. XXVI. t.-c. az állami tanítókat állami tisztviselőkné minősítette és számukra a mi anyagi viszonyainkhoz mérten olyan javadalmazást biztosított, amely a művelt nyugat nem egy nemzetével kiállja a versenyt.

Szociális szempontból nagy fontossággal bír Apponyi miniszter harmadik népoktatási törvénye, az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről. Ennek a törvénynek, amely 1909. év szeptember elején lép életbe, az a célja, hogy az elemi népiskolákban a tanítás teljesen ingyenes legyen, vagyis a tankötelesek semmiféle címen tanítási díjat ne fizessenek. Az általános tankötelezettséget népoktatási alaptörvényünk már 40 év előtt kimondta, mégis sajnálattal kell megállapítanunk, hogy tanköteleseinknek csak 79.5 százaléka jár iskolába és így hatszázszázaléknál több tanköteles oktatás nélkül nő fel. Ezen türethetetlen állapot egyik okát a tandíjszedésben is kell keresnünk. Apponyi miniszter tehát azon elvből kiindulva, hogy az általános tankötelezettséggel egyáltalán nem fér össze, hogy az ezt teljesítő szülőtől az iskola tanítási díjat szedjen, megalkotta az elemi népoktatás ingyenességéről szóló törvényt. A tandíjból eddig befolyt évi jövedelmet, amely összesen 3,400,000 koronát tesz, ezen kívül bizonyos feltelemek mellett az állam fogja az iskolafentartóknak kárpótolni. Reméljük, hogy az ingyenes oktatás jelentékenyen fokozni fogja az általános tankötelezettség érvényesítését.

Ugyanezen törvényben gondoskodott a miniszter az elemi népiskolákban szervezendő ifjúsági könyvtárak felől és e tekintetben a külföldi államok népoktatási rendezését felülmulta.

Mindenek törvényeknek szerves kiegészítőjéül szolgál az a törvényjavaslat, melyet Apponyi miniszter a múlt nyáron a gazdasági népoktatás rendezéséről a képviselőház elé terjesztett. Ezen javaslat szerint a gazdasági népoktatás az a célja, hogy a 13—15 éves, mindkét nembeli tanulókat eddigi ismereteikben megerősítse és továbbképzésük mellett a gazdaság egyes ágiban oly mértékben begyakorolja, hogy a fiúk, mint leendő földmivesek, okszerűleg kezelhessék birtokukat, vagy mint gazdasági munkások keresetképeségüket fokozzák; a leányok pedig mint jövőző gazdaszonyok és családanyák a munkakörükbe eső gazdasági ágakban és háztartásban megkívántató tudnivalókkal megismerkedjenek és a főbb teendőket elsajátítsák.

Nem szükséges bővebben iadokolni, hogy a gazdasági népoktatásról szóló törvény, amelyhez hasonló törvény még nincs a civilizált államokban, éppen hazánkban, ahol a nép túlnyomó része földműveléssel foglalkozik, úgy közgazdasági, mint szociális és népművelődési szempontból elsőrangú jelentőséggel bír.

Íme az Apponyi gróf harmadik évi miniszterkedésének törvényhozási eredménye. Ezeknek

jelentőségét még az is fokozza, hogy nemzetünk az általános választói jog behozatalával korszerűsítés előtt áll. Mennél inkább kiterjeszhetjük népoktatási törvényeink végrehajtásával a hazafias szellemű és a közéletre is kiható népművelődést, annál biztosabban haladhatunk el a legkiterjedtebb választói jog mellett is a magyar nemzeti állam konszolidációjában.

A nemzeti irányú hazafias népnevelést Apponyi miniszter a tanköteles koron túl is biztosítani és terjeszteni kívánja az iskolán kívüli oktatás rendezésével. Az erre vonatkozó munkálatok folyamatban vannak.

Ha még azt megemlítem, hogy Apponyi minisztersége alatt a kultusztervezet költsége több mint 30 millióval emelkedett, kimutattam, hogy a hazafias irányú népoktatás terén Apponyi miniszter rövid kormányzása ideje alatt többet tett, mint amennyit a legvérmesebb reménnyel is várhattunk.

Az egységes magyar nemzeti állam kiépítésére a népkultúra biztosan meg van alapozva. Ez uton haladva s ha még a többi tényező is harmónikus közreműködne, — a második ezer év dicsősége biztosítva van.

Aktualitások.

(Hosszu tél.) (F. É.) Idestova négy hónapja már, hogy a dermesztő, szigorú kemény tél esontos karjaival átölelte tartja a természetet s még mindig késik a melegítő napfény, hogy megtörje kegyetlen keménységét.

Ilyen hosszú, zord télre már emberemlékezet óta nincsen példa s bizony-bizony a mostani ádátlan anyagi helyzetünkben, keményen érzett hatását nemcsak a szegényebb néposztályon, hanem még a közepes, egyébként türethető viszonyok között élő középosztályon is.

Utóvégre senki sem készülhetett el egy majd öthónapos dermesztő téli időre s a még oly dusan felszerelt fűtőanyag raktár is, ily hosszú s kemény tél alatt ki kellett, hogy merüljön. S a jövedelem a huzamosabb ideig tartó tél következtében nem gyarapodott, az maradt továbbra is a kiszámított csekély, vagy a mi még rosszabb, esetleg kevesebb is.

A jótékony egyesületeknek nagy munkájuk akad, s fog akadni ezután is, mert azok tőkés is bizony eleddig már régén kimerültek s most, mikor pártfogoltjaik a legnagyobb nyomornak, a szenvedésnek néznek elébe, most kell üres kézzel elbocsájtani azokat, kik saját hibájukon kívül, tisztán a természet kellemetlen szeszélye következtében jutottak sajnálatos helyzetükbe.

Évek óta a legkülönbözőbb időjárásokban volt részünk. A tél szinte ismeretlen fogalommal kezdett előttünk válni, oly annyira enyhe s szokatlán időjárás örvendeztetette meg hazánk lakosait.

Nem kell hozzá csak a ma, holnap és mindennap

Aztán elesattan az első csók és hibásan lett fogva az első accord.

— Szeretem . . . suttogja Elemér. Szeret? . . .

A szomszéd szobában oszonnához terítetek.

— Aliz az utolsó accord nem volt jó.

— Jó volt, jó volt kedves mamám!

S elesattan a második csók is s hibás lesz a második accord is.

— Szeretlek, Elemér!

— Megint hibás volt, Aliz! Gyertek oszonnához, sötét van már a játékhoz.

S elesattan a harmadik csók is, hogy nem igaz, hogy nincs sötét, hogy hajnalhasadás van.

A tűz lángot vetett.

A 300 db aranysegélyű meghívó szétküldetett, rokon, ismerős és jóbarátoknak széles e hazában.

Jutott belőle a fővárosi és helyi lapoknak is, tudja már mindenki, akit illet és nem illet, hogy Aliz és Elemér X. hó 15-én esküsznek.

A közönség fényes, az örömszülők boldogok és a fiatal pár (amint dukál is) megilletődött boldogságban uszott.

Elemér ur hat heti szabadságot kapott s a kaszinói szöglet asztalnál székelő tarokk-parti

„Mégegyszer Samukám“! . . . felkiáltásoktól.

Elemér ur különösen elemében van. A soupé esárdést hatszor ujrátzza meg s Aliz szívesen mosolyog neki a szemébe, hogy „Soh' se halunk meg“!

A gardedámok összenéznek, suttognak is valamit egymásnak a legyező mögött, a leányok táncosaik vállán keresztül nézik ezt az igazi táncot, a hivatalos táncos párok illő lassu mellett gyönyörködnek benne.

Aliz mamája mosolyog, az öreg urak a kvaterka és osendes mellől az ajtó közé gyűlnek s úgy nézik a nyüzsgő ifju életet s különösen azt a lelkes táncot.

— Aliz! elég lesz, szól a mama aggódva.

— Csak még egy két fordulót mamám.

— Csak, csak . . . mondja Elemér is.

Aztán bekaesint a téli hajnal az ablakon.

A táncverte por a napsugár irányában játszi felhőt képez. A frizurák szétbomlottak, gallér leizzadt s a leányfejekről s gomblyukakból a virágok sajátos helyeserét rendeztek.

Egy-egy csipkekendő elveszett, néhol a legyező is.

No majd megkerülnek!

Lenn fogatok elrobogása hallik. A téli hideg közelébb vonja egymáshoz Elemért és Alizt, amint karonfogva fogatukhoz kíséri.

A mamának egy kezesök, a leánnyal még egy kézsorítás, a szemeknek még egy villanása . . .

— Jó reggelt! . . . Szép álmokat! . . . szép álmokat

A hajnali cognak mellett pedig elvonul az éj képe.

Ez a leány szép volt, szebb volt mint a többi.

Fiuk! Jó éjszakát!

A szikra gyújtott. Tűz van!

Megtörtént az első feszes vizit is. A salonban fogadták.

Mikorra a bál élményei, a tél mulatságai, színház és mindennapos történet letárgyalva lett, megjött a papa is.

Távotában aztán kap Elemér ur illatos havanna cigarettát és egy szabad jegyet oda hozzá

— Legyen szerencsénk máskor is!

— Ha megengedik? . . . S Alizra néz. A mama könnyedén biccent. Aliz nem szól, csak a szeme beszél.

— Magának — igen!

— És aztán a ma, holnap és mindennap között oly rövid lesz az időköz, mint az ut a feszes szalon zsölléjétől a családi oszonnázó asztalig és a bizalmas kottaforogtatásig.

Annál nehezebben esik, hogy most, mikor gazdasági helyzetünkben oly sajnálatos depressio észlelhető, éppen most kellett időjárásunknak oly szeszélyt érvényesíteni, a mely a szűkös viszonyokat még jobban megszigorítja. Az ország különböző részéből beérkező hőmérsékek a legkihívatóbb változatokban szemléltetik időjárásunk ideit, szokatlan keménységét s szinte azt képzelhetjük, hogy földgolyóbusunk hirtelen az északi sark, vagy legalább is annak közelébe eső égőbe röpitette a mi zónánkat.

Félt, hogy a szigorú időjárás a jövő évi termésre is befolyással lesz. A hóréteg, mely hamarosan, még a kemény idők beállta előtt elfölte a vetéseket, elolvadt. A folytonos egyenlőtlen időjárás a kereskedelmet s így közvetve az ipart amúgy is már lehetőleg tönkretette, ha már most egy rossz termés is hozzájárulna szomorú viszonyainkhoz, akkor még mi magunk sem találhatnánk vigasztaló szavakat helyzetünk megítélésénél.

Annyi bizonyos, hogy még sohasem volt úgy, hogy valahogy ne lett volna. S ez az egyetlen vigasztaló tünet ez abnormalis viszonyok között. Lehet, hogy holnap már aranyos napsugár nevet szemünkbe s reánk csáfolja mindazt a sötét feketeséget, melyet mi bus helyzetünkben ma látunk s akkor azután ismét megnyugodva, örömmel tekinthetünk az azurkék egetbe, hátalaten, hittel szívünkben, hogy a szegények, az elhagyottak, a nyomorgóknak örök pártfogója él még s nem hagyja el azokat, kik segítségére szorultak.

Addig pedig mi szerény erőnkől telhetően igyekezzünk segíteni azok nyomorán, kiket a szokatlan hosszúságú tél, a túkevesztett jótékonyegyesületek s a nyomorukat máskor enyhítő jótékony szívek, erejük fogytán szenvedésre készítenek; akkor talán mi is érdemesek leszünk majd arra, hogy a magas pártfogó segítségünkre legyen azokban a nehéz percekben és órákban, amikor egyedül s csupán ő tud hasznunkra lenni.

(*Hazai ipar — külföldi reklámok.*) Egy vármegyebeli vidéki vasuti állomáson vártam a vicinális felindulását. A rosszul világított, tulfűtött, piszkos kis váróterem nem valami mulatságos hely. Az ember tehát unatkozik. És miután a vicinális vasut rendezés késik, az utas pedig rendezés siet, akad elég ideje ahoz, hogy a falakra ragasztott reklámokat elolvassa.

Jó magam is ezzel mulattam. És tetszett szerfelett, hogy a váróterem csupa hazai gyártmány reklámjai díszítették. Tehát van gondja a vasuti igazgatóságnak arra, hogy a magyar cégek használják ki ezt a reklámozásra alkalmas teret.

Oh igen, van gondja rá. Ime az egyik sarokban fővárosi cég hirdeti magát öles plakáton. Gyönyörű nagy kép! Egy gentleman tetőtől talpig elegánsan felöltözve vár a vonatra s araszos betükön taposva hirdeti,

megüresedett helye betöltetett — legalább is ideiglenesen — az ezredorvossal.

A nyolcadik hét végén megtörténtek az első látogatások.

Aliz Őnagysága boldogan suhogtatta az első uszályos nyers-selyem ruhát.

Aliz Őnagysága asszony.

Elemér ur férj.

A tűz pedig — lokalizáltatott.

Aliz Őnagysága viruló asszony, még csak 30 éves. A legnagyobb kis leánya — Adélka 12 éves és Elemér ur már 40.

Aliz Őnagysága még szeret szórakozni s azért van szüksége Adélkának a koresolyázásra.

Elemér ur ellenben nagyon óhajtja az előléptetést s így beáll újból tarokk-partnernek, csak-hogy a főispán ur ismert szekaturájú társaságában.

Bámulja türelmét az egész város.

Világos. Elő akar lépni. Másként nem lehet.

Aliz Őnagyságát tehát a főispán ur unokaöccse — egy vadász főhadnagy — kíséri a jégre s tanítja egyuttal a kis Adélt is koresolyázni.

hogy ninos jobb a magyar szövetből készült utazó ruhánál.

Az egész kép azonban idegenszerűen hatott. Először nem tudtam, hogy miért. De csakhamar észrevettem a németországi vasutasok egyenruhájába bujtatott „Schaffaert“, majd pedig szemembe ötlött a kép másik sarkában levő áruasztal. Az arra kirakott könyvek közül egyiknek a címlapján azután megtaláltam annak a drezdai óégnak a nevét is, amely a plakátot készítette.

Menjünk tovább.

Szemközt van még egy kép, amely egy nagy áruház előcsarnokát ábrázolja. Az áruház a tulipán jegyében hirdet szepesi vásznat, kalotaszegi varrottat, erdélyi csipkét. A pénztár fölött pedig ki van írva: Office. Ez a plakát tehát Angliában készült.

Egy remek hölgyalak krémet ajánl, amely a világ legjobb zsirtalan széptítő szere, annak dacára, hogy csak egy kis faluban gyártja valami élelmes gyógyszerész. A hölgy nem is csinál titkot belőle, hogy Wienben fényképezette le magát. Elég nagy betűkkel van a képre nyomva a műintézet címe.

Igy találkozik nálunk a hazai ipar reklámja a külföldi iparral.

Én pedig egy unalmas februári éjszakán, az apró váróterem csendjében afelett gondolkodtam, hogy vajon a reklámozott áru is annyira magyar gyártmány-e, mint a reklámok maguk?

(*A messinai bábról.*) Szép tánc a boston, az bizonyos. Kellemes imbolygás, rytmikus mozgás, amely kedves látvány is. Nem olyan tüzes tánc mint a csárdás; nem olyan plasztikus, mint a keringő, de táncolni kellemesebb mint azokat.

A korszellembe is belevág. Ma már nem pezseg úgy a vér, mint apánk korában, amikor még órákig járták a csárdást. A pontosan ütemes mozdulatoknak, a beszabályozott mozgásnak sem tulajdonítunk akkora értéket, mint a keringő fénykorának közönsége. Mi már inkább a könnyed graciozitást, a stilizált mozgást szeretjük. Az olyan táncnak, mint a boston, tehát tért kellett hódítania, vagy jobban mondva meg kellett születnie, mert ez felel meg az izlésünknek, a modorunknak és alkalmas arra, hogy egyéni izlésünk is érvényesüljön. Mert ezt alakíthatja, még jobban stilizálhatja vagy egyszerűsítheti, mindenféle ütemre, muzsikára járhatja kiki a saját gusztusa szerint.

A boston ellen tehát kifogásunk nincs, sőt határozottan szép táncnak tartjuk. Am táncolják egész bálokban keresztül, ha jól esik. Az ellen azonban már igenis van kifogásunk, hogy a táncmulatságokat bostonnal kezdjék még Zalavármegyében is.

Nálunk magyaroknál a nacionalizmusnak mindenben érvényesülnie kell. Nem szabad elejteni

És tavaszra elő is lépett Elemér ur.

A tűz pedig — a szomszédba esopott.

A főhadnagy ur, saját kérelmére (Aliz Őnagysága tudta és akarata nélkül) áthelyeztetett.

A megyebál ez évben is megvolt, itt készült bemutatni nagy leányát Aliz Őnagysága. A bál ruhákat egyszerre hozatta magának is, a leányának is.

Nem sok volt közte a különbség, az övé csupán kissé komolyabb volt. Utolsó előtti este felpróbálta s leánya segítő felöltöni; belenézett a tükörbe s egyszerre együtt látta magát benne a leányával.

Megfordult, megölelte, megcsókolta s másnap sötét, csipke diszes ruhában jelent meg.

A tűz kialudt! Jó éjszakát! . . .

A soupe-csárdás alatt pedig felhangzott: „Soh' se halunk meg!“

Aliz Őnagysága pedig cukros narancsot szopogatott s csak azt mormolta:

Dehogy is nem, meghalunk . . .

Frank Zoltán.

sem divat, sem célszerűség, sem kényelemszeretet miatt. Sőt még az esztétika kedvéért sem.

Nekünk van szép nemzeti táncunk (amelyet ugyan ma már kevesen tudnak szépen táncolni), a nyilvános bálokat tehát azzal kell kezdeni. Ha öt percig tart is, mindegy. De a régi szokást be kell tartani, még ha az udvar és a parkklub, vagy a főváros másképp oselekszik is.

Igaz, hogy a csárdás mellőzése egymagában véve nem jelenti a nemzeti szellem gyengülését, amint a boston sem jelent magasabb társadalmi nivót. De a csárdás nemzeti tánc s nekünk még a bálban is tanuságot kell tennünk arról, hogy első sorban nemzeti karakterünket szeretjük és csak azután bostonozunk.

A csárdás mellőzése félig meddig affektálás. Modern ifjak nagyképpuskódése. Mert a modern ifjak nem nacionalisták.

Hát hiszen annyira mi sem megyünk, hogy ellenségei volnánk a frakknak és minden embert cifra szürbe szeretnénk öltöztetni. Elismerjük, hogy az európai ruházat célszerűbb és kényelmesebb. De már ha parádét akarunk csinálni, szeretjük látni a mentét és sarkantyus oszimat.

Ám legyen a boston a bálók szórakozása, de a csárdás legyen a címer, a parádé és ne kezdődjék a zalai mulatság olyan stílusban, mint a wieni bürger bálok.

Valami különbségnek csak kell lenni.

Abból a rettenetes tolongásból, amely a bál után a szűk, elégtelen mellékhelyiségekben kifejlődött, láthatta mindenki, hogy a város hotelje bizony elhibázott alkotás.

A legelső hibája az, hogy a nagytermet kitolták az utcaszinre s óriási ablakai északfelé merednek. És még hozzá ezek az ablakok szimplák. Ha azután neki fekszik a szél a Zala völgyének, alig lehet három napig tartó tüzelés után a termet úgy befűteni, hogy a hölgyek hókeble dértől ne csillogjon. Egy kis fűlfagyás ellen azonban sohasem biztos az ember.

Eredetileg légfűtés van ugyan berendezve, de ez a jeles apparátus olyan furfangos, hogy egy waggon szenet még nem nagyon respektál. Az üzemet tehát évekket ezelőtt be kellett szüntetni s két iromba vaskályha fűtené a termet, ha bírná. Ha azután megharaguzsunk keblük örökös hevítése miatt, egyet-egyet buffannak, mint a Vezuv s kilöknék egy csomó füstöt és hamut izzó kráterekből.

Az emelet magasságban levő páholyokban esetleg tropikus hőség uralkodik, míg lent toporzékol az ember a hidegtől. Ha azután fent kinyítanak egy ajtót, megindul a légvonat a nagytermen és az összes mellékhelyiségeken keresztül.

A nagyteremben alul van négy, a páholyokban szintén négy ajtója. Ha az egyik felső ajtó kinyírták, végig szádul a légvonat a termen s az összes mellékhelyiségeken, az éttermekben összegyűlő füst pedig mind a terembe tódul.

Öt ajtó hideg folyosókra nyílik a ha valaki az emeleti éttermekből kiszorul — pedig sokan klszoruinak — félig megfagyva ér le a földszintre. Amíg az ételneműt felhurcolják a földszinti konyhából az emeletre, egészen megfagyva ér fel.

Az előszobában, amelyet ruháruól használnak, életveszélyes tolongás fejlődik ki. A szűk étkező helyiségekben egymást taszigálják az emberek; a székekért harcot kell vívni s visszük haza a katarust az estélyekről.

De azért jól mulattunk.

A gazdasági válságokról.

A „Szabad liceum“-ban felolvasta: Elek Márton, felső keresk. isk. tanár.

(3.) Az angolokat általában a józan és komoly munka szeretete jellemzi és különös, hogy időközönként, állítólag 10 évenként, erőt vesz rajtuk valami lázas betegség. Ilyenkor minden egyes angol hirtelen szeretne meggazdagodni, a nép tömege gyermekek könnyelműséggel a szerenesejátékokra adja fejét, elfordul a komoly munkától s a pénzzagtól izgatva sokszor hőbortos tettekbe ragadtatják magukat. Ilyenkor már az is megtörtént, hogy máskor komoly, praktikus cégek a forró vidékre ágymelegítőket, bundákat, koresolyákat szállítottak s az ausztráliai és afrikai vadnépeknek meg, amelyek még kanalat se láttak soha, drága porcellán edényeket, a legfino-

mabb szöveteket és díszműtárgyakat szállítottak. Délamerikában pedig megtörtént az is, hogy egy ur nőnek, amikor a selyem ára felől tudakozódott, a kereskedő azt válaszolta, hogy yardja (91 cm.) $1\frac{1}{2}$ ezüst kanálba kerül s a világgért sem fogadta el a pénzt; neki $1\frac{1}{2}$ ezüst kanál kellett. Tessék elképzelni, hogy mily állapotok uralkodtak ilyenkor. Természetes, hogy a helyzetrontók, a zászlóbontók mindenkor kéznél vannak. A tervkövácok útik a vasat, az alkuszok élesztik a tüzet s bámulatos, hogy az angol nép mily fogékony ilyenkor a legszövevényesebb börszemlélet iránt is. Világos, hogy ily alkalmakkor a válság el nem maradhatott. Pangás következett be iparban, kereskedelemben. Megszűnt a munka, emelkedett a drágaság. A munkások sokszor a gépeket hitték a szerencsétlenség okozóinak, nekiestek hát a gyáraknak, felgyújtották, a gépeket összetörték s amit lehetett, elraboltak. Csak katonai hatalom tudta a fékevesztett munkásokat lecsendesíteni. Bárhol is legyen válság, Anglia mindig kivieszi belőle részét. Összeköttetésben áll az egész világgal, mindenütt érdekelve van s ha valahol megbomlik a rend, a rendetlenség egyik áldozata feltétlenül Angolország.

Amióta az Észak-Amerikai-Egyesült Államok részt vesznek a világforgalomban, amióta számottevő szerepet játszanak a világ sorsának intézésében, azóta az amerikai üzletemberek véleménye szerint 4—6 évenként mindig van válság. De nem is esoda. Óriási vállalatok rengeteg tőkékkel oly mennyiségű árut termelnek évenként, hogy abból a világ lakosságának felét el tudnák látni. Természetes tehát, hogy nem tudnak mindent, mindenkor elhelyezni s bizony sokszor megessik, hogy hatalmas vállalatok kénytelenek üzemüket redukálni, esetleg teljesen megszüntetni. Ezek válnak munkanélkülivé; a válság számtalan más tőle függő vállalatot, üzletet ránt magával s hatása kiterjed az egész államra, gyakran a vén Európára is. A sok válság közül nevezetesebb az 1839-iki, amikor csupán egy évben 959 bank bukott meg és százával mentek esődbe a kereskedők. A megtartott vizsgálatból kitűnt, hogy a bankok abnormis spekulációja idézte elő a válságos helyzetet. Jellemző dolog történt 1892-ben. A kormány felszólította a gyapottermelőket, hogy csökkentsék a termelésüket, mert csak így lehet a folytonosan esőknő árakat emelni. A termelők meg is fogadták a tanácsot, még pedig oly okoskodással, hogy ő most már azért is többet termelhet, mert hisz a másik csökkenti azt. De mivel mindegyik így gondolkodott, a végén kisült, hogy a gyapottermelés megkétszereződött s ennek nyomán kitört a gyapotválság. Még élénk emlékezetében él mindenkinek a mult esztendőben kitört legújabb amerikai válság. A trösztök tulkapásai és visszaélései ellen Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke hadjáratot hirdetett s nem egyet közülök roppant összeggel megbírságot. A trösztök most már, hogy hatalmuk óriási nagyságát megmutassák, elbocsátották munkásaikat s készpénzüket elvonták a forgalomból. E kettős boszu valósággal csapást mért az Unióra. Egyszerre megbénult az ipar, forgalma; eltűnt aranya és ezüstje s bizonyosan az egész világot megrázkódtató szerencsétlenség éri az Uniót, ha Anglia és Franciaország segítségére nem sietnek.

A maga nemében páratlan a Panama-csatorna válsága. A suez csatorna példájára tervezték a két nagy Óceán összeköttetését Közép-Amerikán keresztül; 843 millió fr-ban állapították meg a csatorna költségeit és építésével a zseniális Lesseps Ferdinándot bízták meg. 70 km. hosszúra tervezték a csatornát s 8 év alatt csak 10 km. ut volt még készen, holott azóta a költségek már 1400 millió fr-ra rugtak. 1888-ban elfogyott a pénz s most szint kellett vallani. Mindenáron pénzt kellett teremteni; a Panama-Társulat 600 millió értékű sorsjegyet szeretett volna kibocsátani s hogy terve sikerüljön, megvesztegették a képviselőket, a minisztereket, az összes újságokat. Ez a terv valóban sikerült. A legendakabb módon szerzett pénznek rövid idő alatt nyakára hágtak; annyi szenny, piszok gyülekezett már egybe, hogy végre a parlament elé vitték a botrányt. Hogy ezt elsimítsák, Lesseps lemondásra kényszerítették s újabb tőkével újra hozzáfogtak a csatorna további építéséhez. A pénz újból elfogyott, de a csatorna újból nem lett készen. A rengeteg sok kisebb-nagyobb részvényes erélyesen sürgette a kormányt a közbelépésre. A köz-társaság neve, becsülete forgott kockán. Minden-

kit gyanus szemmel néztek, mindenkiben megvesztegetett Panamistát láttak. Lessepsét és fiát, továbbá a híres Eiffelt perbe fogták, elítélték, a közvélemény azonban máig se tudott megnyugodni s azóta minden a megvesztegetést, csalást, sikkasztást röviden panamának mond. — (A csatorna azóta újból építés alatt áll.)

Röviden elmondom még az osztrák és magyar nagyobb válságok történetét.

Ausztriában Mária Terézia óta a papirpénzek rengeteg módon felszaporodtak. 1800 táján már több mint egy milliárd értékben voltak forgalomban. Az érepénz eltűnt, a papir pedig értékét veszítette. 1811-ben először és 1817-ben 2-odszor a kormányok hivatalosan leszállították a papirpénzértékét $\frac{1}{6}$ -ére, ami mérhetetlen vagyonnak pusztulását jelelte. A hatás rendkívül elkésztette az embereket, hisz a legtöbb ember érdekelt fél volt. Az akkori drágaságot jellemzi, hogy egy pár csizma kerek 100 frtba került. Hogy mi is megérezte az osztrák válságot, az természetes.

A kiegyezés után — 1867 után — hazánkban szokatlan lendületet vett ipar, kereskedelem, vállalkozás egyaránt. Rövid 1—2 év alatt rengeteg új bank, takarékpénztár alakult; gyárak, vasutak épültek mindenfelé. Az áliandó jó termés csak fokozta a jólétet. Budapest rohamosan fejlődni kezdett. Roppant tőkék forogtak közkezen, mindenkin erőt vett a gyors meggazdagodás vágya. Ez szülte rövidesen a szédélges mindenféle faját. Igen sok vállalatról kisült, hogy csak a telke van s igen sok gyárról, hogy csak a kéménye meredezik az ég felé — az üres telken.

Az 1869-iki rossz termés s az iparban beálló hirtelen pangás meghozta a katasztrófát. Sok bankvállalat megbukott, a közbizalom egyszerre megszűnt, a papirosok sokat vesztek értékükből; az elkallódott összeget 60 millió koronára becsülték.

Valamennyi válságnál nagyobb, hatásában egyetemesebb, pusztításában a legborzasztóbb volt a 70-es években a bécsi válság, amit a gazdaság történelem bécsi krach néven ismer. A kiegyezés után Ausztria is épen úgy, mint hazánk szinte hihetetlen változáson ment keresztül. Egyszerre, ugyszólván minden átmenet nélkül a legelső ipari államok sorába lépett s ennek keserves árát alaposan meg is fizette. Az idegen tőkék mesés összegben tódultak be a még ki nem aknázott országba — magából Németországból 1000 millió márka. A készülő világkiállítás is roppant hatással volt a fejlődésre. Bécs évek, sőt hónapok alatt akarta pótolni sok évszázad mulasztásait. Oly fényes paloták épültek, oly fényűző, vidám élet kapott lábra, pld. egy színházi jegyért 2000 K-t is adtak, hogy az idegen azt hihette: Bécsben csupa milliomas lakik. De a fényoldalnál ott settenkedett az árnyoldal is. A ragyogó drága kövek között sok volt a hamis, a fejedelmi paloták hitellel voltak megterhelve; a legkönnyebb és a legveszélyesebb pénzszerzési módhoz fordultak tehát ezen álgazdagok: a spekulációhoz. Megkezdtek az üzérkedést a hercegek, grófok, bárók és hozzájuk csatlakozott oszakhamar az elvakított nép is. Mindenki játszott, még az élő halott is. A milliók a levegőben röpködtek. Természetes, hogy a család és egyéb bűnök sohse gondolt mértékben elszaporodtak. Csak hogy egy szomoru példát hozzak fel, egy bank igazgatója, egy volt katonatiszt egymaga 6 millió koronát vert el, szegény polgárok pénzéből. A világkiállítás nem sikerült úgy, ahogy várták. Ez megadta a bécsieknek a kegyelem döfést. A kiállítás bezárása után néhány napra megkezdődött a rombolás. Sok száz üzlet tönkre ment; sorsát senki el nem kerülhette. Nemesak Ausztria és hazánk, hanem az egész művelt világ megérezte rettenetes hatását. Számítás szerint 1000 millió korona pusztult el, és Bécs városa éveken át érezte a legnagyobb emberi hibának, a könnyelműségnek szomoru következményeit.

Im összefoglaltam a legfőbb válságok történetét. Sok tanulságot rejt magában mindegyik; okulhat belőle mindenki, mert a válságot legtöbbször nem a természet, nem a véletlen, nem az isteni hatalom idézi elő: hanem maga az ember.

Sok-sok tudós kutatta már a válságok igazi pontos okait, de egységes megállapodásra jutni nem tudtak.

Egy híres francia nemzetgazdász, Louis Reyband szerint a válságok kb. 200 féle okra vezethetők vissza. A többek közül egynéhányat elsorolok.

1. Válságot idéz elő a könnyelmű életmód.

2. A spekuláció.

3. A tultermelés.

4. A háboru. Ott van Ausztria példája, ahol 1887-ben az orosz háborunak csak a hírére pár óra alatt félmilliárd vagyon pusztult el; vagy itt van most Szerbia, ahol egymást érik a bukások s ahol előbb-utóbb bekövetkezik a gazdasági katasztrófa.

5. Nagy járványok.

6. Helytelen politika.

7. Társadalmi átalakulások.

8. A királyok és fejedelmek rossz álma.

9. A Pompadourok és du Barryk.

10. Az elszaporodott anyósok.

11. Az asszonyi nyelv, mely annyi pletykát hord össze, hogy alatta összeroppannak házak, várak, gyárak, bankok, kormányok, trónok, népek és végül majd az egész világ . . .

(Vége.)

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publ.

A lidérc.

Egyik kisebb megyebeli városban történt.

A koresma borozójában nagy társaság ült együtt, nagyjából jobb módú iparosok, földművelők. Köztük van egyik suszter polgártársuk is, mondjuk Cseszko urnak.

Éppen ő róla beszélgetnek, mert hogy válni akar a feleségétől.

— Hát mért nem veszi vissza a feleségét?

— Mert nem lehet!

— Miért nem lehet?

— Csak. Mert nem lehet.

— Bántotta?

— Nem a!

— Szidta?

— Azt se!

— Űtötte?

— Na még csak azt próbálta volna meg. De hát ne is faggasanak, mert nem mondom el.

— De hát már mért nem?

Végre is addig noszogatták, biztatták, míg a derék Cseszko szaktárs elkezdett vallani.

— Hát izé . . . úgy volt . . . ahogy mondom: csuffá tett.

— De hát hogyan?

— Hogyan? Hát a lidérc tojással. Velem költette ki és csupa rántotta lett a hónomlaja.

Általános elképedés, aztán harsogó kacagás az egész teremben. De már erre Cseszko uram haraggal felpattant.

— De azt a fészkes fülemiljét, rajtam ne nevensenek. A szegény emberen nem illik nevetni. Ugy volt — most már azért is elmondom — hogy semmiben sem volt szerencsém. Roszul ment a kereset. Éppen azt mondja az asszony: Tudod-e miért nincs szerencsénk? Tudja a fene, mondom én. Mert nincs lidércünk, mondja ő. Ugy — mondám én — hát akkor szerezz egyet! Erre az asszony 13-án kiment a piacra és a 13-ik kofától vett egy fekete tyukot, azt haza hozta és elkezdte lesni.

— Mit lestek?

— Az első tojást. Hát egy nap az asszony nagy sunyi képpel jön befelé. Itt a lidéretojás! — mondja. Hol? — kérdelem én. Itt — mondja ő s azzal előveszi a fekete tyuk első tojását. Nézem, nézem, csak olyan volt az, mint a fehér tyuk tojása. De az asszony erősködött, hogy ebben van a lidérc, csak nekem kell kiköltötenem. Nekem-e? — mondok tátott szájjal. Hát persze, feleli az asszony, különben nem lesz a lidérből semmi. Addig beszélt az asszony a lidérről, meg a nagy szerencséről, a sok pénzről, míg hittem neki. Beültem a kis szobába, befűggyönytük az ablakot, a hónom alá vettem a tojást s elkezdtem költeni.

— Na de ilyet! Hát aztán mi lett belőle?

— Mi? . . . Rántotta! . . . Azt mondta az asszony, hogy csak üljek nyugodtan, mig ki nem buvik a lidérc. Arról ismerem meg, hogy megszólal a hónom alatt. Hát én ültem és költöttem vagy egy hónapon át. Egyszer aztán megszólalt . . .

— A lidérc?

— Dehogyan! A legényem az ablak alatt. Azt mondja: ül még az a vén számár azzal a tojással? Az a vén számár, tetszik tudni, én voltam. Rá felel egy hang: ül bizony, de csak had üljön, úgy jó az nekünk édes galambom! Ez meg tetszik tudni, a feleségem hangja volt. Akkorát ugrottam erre, hogy a tojásból rögtön rántotta

lett. Kinyitottam az ablakot — hát ott ölelkezik a feleségem a legényemmel a saját portámon! Velem meg lidéretójást költetnek. Mentem kiadtam az utat az asszonynak, de meg a legénynek is! Hát most már mondják meg: nincs igazam, hogy én azt az asszonyt többet vissza nem veszem?

Zajos poharazás közben adott az egész társaság Cseszkó urnak igazat és már későre járván az idő, kászolódni kezdtek hazafelé.

Utközben nagy fontoskodva odaszól Cseszkó a társához:

— Hanem azért mégis sajnállok valamit.

— Ugy-e a feleségét?

— Sajnálja a fene! Hanem tetszik tudni... az ember soha se lehet elég okos... nem lehet tudni, mi van a dolgban... hát ha hall valahol a fekete tyúk első tojásáról, üzentesse meg nekem... hátha asszony nélkül most jobban sikerülne.

A figyelmes asztaltárs.

Ez az eset azonban városunkban történt.

Egyik hivatal szobájában három jókedélyű ur dolgozik, akik gyakran ütök el az akták száraz unalmasságát jókedvű mókákkal és heceekkel, melyeket nagyon gyakran egymás rovására követnek el.

Az egyik közülük tagja egy népes asztaltársaságnak. Ezt a jellemző tulajdonságát ezért kell megemlíteni, mert minap egy csomaggal kezében állított be a hivatalba.

— Kit hoztál? — kérdi egyszerre a másik kettő.

— Egy valóságos csodát — mondja a kérdett és ezzel kibontja a csomagot.

Hát egy darab alma volt, nagyságra fölért egy kisebb fajta görögdiannyével.

— A háziasszonyom révén kaptam néhányat. Gyönyörű szépek, hát gondoltam, egyet viszek az asztaltársaimnak.

És miután a szobatársak is megbámulták a hatalmas almát, óvatosan visszacsomagolta a papírba.

Elérkezett az ebéd ideje.

Emberünk boldogan jelenik meg asztalánál és még boldogabban bontja a kíváncsi asztaltársak előtt a csomagot.

De mekkora volt elképedése és az asztaltársak kacaja, mikor alma helyett egy gyönyörű szép példány kerekrépa tünt elő a csomagból.

Mert míg hivatalából pár percre eltávozott, szobatársai összeesküdve, kicserélték az almát répával.

De azért némileg kárpótolták. Ugyanis mikor délután felment hivatalába, szobatársai jóízűen fogyasztották az arányosan megosztott almát, elhelyezvén annak 1/3-ad részét az ő asztalára.

Ma és holnap.

Ma még te vagy édes a legjobb, a legszebb,

Ma még te vagy édes mindenem nekem...

Ma még örülsz, hogyha elmegyek hozzátok,

Csókokkal becézed arcom, két szemem...

Ma még szívünk, fonunk együtt sok nagy álmot,

Vágyaink legtöbbször egy oltáron ég...

Csupa virág uton járunk: te is, én is...

Fénytengerben csillog fölöttünk az ég...

Holnap meg tán kinom, bánatom beszél már,

Bus jelenbe néző, fényes drága mult...

Holnap tán már rád is a sorvasztó síró

Éjszakának átkos, rut palástja hullt.

Holnap tán sóhajok remegnek, zokognak,

Ahol együtt jártunk házbán, utakon...

S veled együtt csak a fájdalmas emlékek

Szaggatott, sirató hangját hallgatom.

Esküdtszék.

A zalaegerszegi kir. törvényszéknél a mult héten esküdtszéki tárgyalások voltak, amelyek hétfőtől péntekig tartottak. Ott bűnügy került tárgyalás alá.

Első nap Barbalics György csabrendeki lakos állott a bíróság előtt, halált okozó súlyos testi sértéssel vádolva.

Mult év november 29-én este 10 óra tájban egy mulató társaság távozott a csabrendeki Hamburger féle korezmából. A hangulat békés volt, csak az utcán veszték össze Varga Sándor és Söjtöri József. A vitába belekeveredett Barbalics György is, aki a békítő szerepet játszotta.

Egyszerre Söjtöri József a nyakán szurást kapott, amely átmeteszte az ütőeret. Söjtöri a sebbe belehalt.

Az utóán korom sötét volt s nem lehetett látni, kinek a kezében volt a kés. A vizsgálat folyama alatt Barbalics György azt vallotta, hogy ő rántotta elő a kését s azzal a verekedők felé sujtott. Hogy kit és hol ért az ütés, a sötétség miatt nem tudhatta.

A főtárgyalás során az a gyanu merült fel, hogy a tettes nem Barbalics György volt, hanem a tettest csak magára vállalja. A bíróság tehát a vizsgálat folytatását rendelte el.

Elnök: Dr Degré Miklós, bírák: Skoday Aurél és Sperlágh Géza; jegyző Dr Szücs Zoltán; a vádat Dr Rézler Kornél kir. ügyész képviselte; védő ügyvéd volt Dr Weisz Endre.

Esküdtek: Tivadar Ferenc, Hirsch Lipót, Marton László, Pető Lajos, Bódis Tivadar, László Dezső, Steiner Simon, Dr Wollák Adolf, Spiegel Lipót, Técs Károly, Szukies Gyula, Léránt József. — Pótesküdték: Topler György, Kayser Vilmos.

Második nap Dávodi István náprádfai kocsis ügyére került a sor. Az ügyész szándékos emberölés büntetése miatt emelt ellene vádat.

Dávodi István és Bejezi József urasági kocsisok voltak Náprádfán, Czechemsitzer Viktor hasznobíró szolgálatában. Dávodi már régebben haragudott a társára s csak alkalom kellett, hogy az ellenségeskedés kitörjön.

December 16-án délelőtt tértek haza a kocsisok. Amlut etetni kezdtek, Dávodi István úgy találta, hogy a lovainak kimért korpát valaki megdézsmálta. Bejezi Józsefet gyanúsította s neki támadt, hogy ha még egyszer ei mer vinni az abrakból, leüti. Bejezi a haragos ember elé állott s azt felelte: „Hát üts le, ha mersz.“ Dávodi a kezében levő vasvillával végigvágott Bejezin, ez pedig kicsavarta ellenfele kezéből a villát, miközben annak keze megsérült. Dávodi erre felkapott egy fejszét s úgy ütötte fejbe Bejezit, hogy átszakította a koponyacsontot.

A súlyosan sérült ember december 30-ig kinlódott a zalaegerszegi kórházban, de megmenteni nem lehetett.

Az esküdtek Dávodi Istvánt halált okozó súlyos testi sértés büntetében találták bűnösnek s a kir. törvényszék a vádlottat 8 évi fegyházra ítélte.

A főtárgyalást Dr Degré Miklós kir. törvényszéki elnök vezette; szavazó bírák voltak Skoday Aurél és Sperlágh Géza; jegyző Dr Horváth Ferenc. — A vádhatóságot Dr Rézler Kornél kir. ügyész képviselte; a vádlottat Dr Keresztury József ügyvéd védelmezte.

Esküdtek: Marton László, Topler György, Sümeghy József, Técs Károly, Zdrávy Árpád, Spiegel Lipót, Ujlaky Béla, Boros Károly, Pető Lajos, Kayser Vilmos.

Harmadik nap. — Sárközy Mihály kőboreigány bűnügye képezte az ülészak legnagyobb szenzációját.

Sárközy nem volt foglalkozás nélküli ember, ámbar sehohsem lakott. Egy rozszant kintornást szerzett valahol s azzal járta a falvakat. A régi verki szuszogott, hamis hangokat adott, de azért beszerezte a cigány kenyerét.

Mult év október hó 16-án Renkőczon járt Sárközy s ott találkozott Rózsás Imre zalaegerszegi vándorló kintornással.

Az öreg Rózsás már előkelőbb zenész volt, mert a hangszere targoncára volt szerelve, míg Sárközy a hátán hordozta az instrumentumát. Emellett a Rózsás sipládája szebben is szólott, amit Korén István korezmájában meg is állapítottak. A két kintornás a korezmában volt vendégekkel együtt kipróbálta a hangszereket és Sárközy nagyon megirigyelte a Rózsás hangszert. Cserét ajánlott. Rózsás azonban nem volt hajlandó a kenyérkeresőtől megválni. Az alkunak nem lett eredménye.

Másnap az öreg Rózsást a Dobronak közeg határában fekvő berekfás erdőben halva találták. A hulla nagy vértócsában feküdt; fején, nyakán, mellén tátongó sebek, amelyek a kintornás halálát okozták. A hullát Torma József dobronaki lakos találta meg s jelentést tett a csendőrségnek. A nyomozó csendőrök azután 100—150 lépés távolságban egy kintornást s egy összetört X alakú széket találtak.

Amint a csendőrök a tettes után kutattak, az alsómárcózi erdőben egy csapat cigányra bukkantak. A csapat egy tagja a kakastollasok

láltára megfutamodott, de az erdőben elfogták. A fogoly Sárközy Mihály volt. Ruháján vérfoltokat találtak.

Sárközy bevallotta, hogy Rózsás sipládáját akarta megszerezni s ezért elosalt az erdőbe. Azzal biztatta, hogy a felesége várja, az majd jó ebédet főz, sőt még feketekávéval is kedveskedik az érdemes vendégnek. Az Égerfás berekben leültek pihenni. Ekkor Sárközy felvette Rózsás hangszereit s ei akart menni, de Rózsás utána futott, hogy jogos tulajdonát megvédelmezze. Sárközy ekkor a kintorna állványául szolgáló székekkel fejbevágta, azután pedig szurkálta egy késsel és vésővel, amíg élet volt benne. Azután a Lendva patakban megmosta a kezét s elmenekült Vas megye felé.

A vizsgálóbíró előtt vallomását módosította s tagadta, hogy a kintorna végett történt volna az eset, hanem állítása szerint összeszóvalkozott Rózsás Imrével, azt többször fejbe is ütötte, de csak jelentéktelen sérüléseket okozott.

Volt azonban tanu arra, hogy Sárközy hosszú időn át várakozott az uton, nyilván Rózsást várva. Bizonyították azt is, hogy a két kintornás az uton békésen beszélgetve haladt s látták őket egymás mellett ülni azon a helyen, ahol másnap Rózsás holttestét találták. Sárközy ruhája teljesen vértől volt átitatva s jobb kezén több sérülést találtak, amelyek a Rózsással való dulakodásból származtak.

Sárközy bűnösségét kétségtelenül beigazolta az, hogy a nyomozás során a községi előjáróságnak pontosan megmutatta a helyet, ahová Rózsás sipládáját elrejtette, ahol véres kezét megmosta. Sárközyre tehát bebizonyult, hogy a kintornást megölte azért, hogy a sipládát el tulajdoníthassa.

Az esküdtek rablással párosult szándékos emberölés büntetében találták bűnösnek Sárközy Mihályt, akit a bíróság 15 évi fegyházra ítél.

Elnök: Dr Degré Miklós; szavazó bírák: Szirmai Béla és Skoday Aurél; jegyző Dr Ludányi Béla; ügyész: Dr Szász Gerő; védő: Dr Berger Béla.

Rendes esküdtek: Boros Károly, Ujlaky Béla, Heinrich Lipót, Kayser Vilmos, Hány Dezső, Dr Buzás Dezső, Marton László, Szüts Zsigmond, Hirsch Lipót, Sümeghy József, Steiner Simon, Léránt József. Pótesküdték: László Dezső, Spiegel Lipót.

Negyedik nap. Németh Böröcz Ferenc 26 éves tapolcazi legényt a kir. ügyész szándékos emberöléssel vádolta.

Január 24-én, vasárnap délután a vádlott több társával csirozott az utcán. Pénzt dobáltak fel s a „fej vagy irás“ döntött egyik, vagy másik javára. A játékosok között volt Virág István is, aki minden pénzt elveszítette. Németh Böröcz Ferenc egy koronával tartozott Virágnak s amikor ez követelését sürgette, az adós pofonütéssel akarta tartozását kiegyenlíteni. Virág sem maradt télen s visszautította a támadót, aki erre teljes erőjével rávetette magát ellenfelére. Letépte róla a ruhát, ütötte, rugta, utoljára pedig elővette a kését s azt Virág mellébe döfte. A szurás a főütőeret vágta keresztül s rögtön halált okozott.

Németh Böröcz Ferenc mintha semmi sem történt volna, hazament s a hullát otthagya az utcán. Amikor a csendőrök letartóztatták, mindent beismer.

Az esküdtek vádlottat halált okozó súlyos testi sértés büntetében találták bűnösnek s Németh Böröcz Ferenc 8 évig tartó fegyházbüntetéssel lakol a véres játékért.

Elnök volt Dr Degré Miklós; szavazó bírák Skoday Aurél és Sperlágh Géza, jegyző Dr Tulok Jenő. Közvédő Dr Rézler Kornél, védő Dr László Pál.

Esküdtek: Bódis Tivadar, Hirsch Lipót, Dr Buzás Dezső, Kayser Vilmos, Tivadar Ferenc, Dr Wollák Adolf, Spiegel Lipót, Técs Károly, Sümeghy József, Marton László, Szücs Zsigmond, Löbl Dávid. — Pótesküdték: Zdrávy Árpád és Pető Lajos.

Ötödik nap. — Spingler József 23 éves hosszufalui kőműves január 17-én délután együtt borozott Dobronakon, Doma János korezmájában Muhovics György vándorló órással. Együtt mentek el a vendéglőből. Amint a Kebele felé vezető utra értek, Spingler megtámadta az órast, revolverével hátba ütötte, az árokba dobta, azután rátérdelt s elszedte 2 K 24 f pénzt, ezüst óráját, borotváját és összes szerszámaint.

Antal György, Saruga Aladár és Ritóczy György dobzonaki lakosok Spinglert tetten érték, de ez elmenekült s megszökött. Később a csendőrök elfogták, de a pénzt már elköltötte, az órát pedig Muraszombatban eladta. Az órásszerszámokat lakásán megtalálták.

Spinglert az esküdtek a rablás büntetésében bűnösnek mondták ki s a bíróság hat havi börtönre ítélte.

A főtárgyalást Dr Degré Miklós kir. törvényszéki elnök vezette; szavazó bírák voltak Szirmay Béla és Skóday Aurél; jegyző Fülöp Jenő. A vádhatóságot Dr Szász Gerő kir. ügyész képviselte, a védelmet Dr Weisz Endre látta el.

Esküdtek: Löbl Dávid, Hány Dezső, Szukits Gyula, László Dezső, Bódis Tivadar, Kayser Vilmos, Boros Károly, Heinrich Lipót, Pető Lajos, Dr Vokál Adolf, Tuss Antal, Marton László; pótesküdték: Somogyi József és Topler György.

A messinai bál.

A farsang legnagyobb szenációja volt Zalaegerszegi a délolaszországi és ajkai szerencsétlenek javára rendezett hangverseny, amelyet már hetekkel előbb messinai bálnak keresztelt el a közönség.

Dr Korbai Károly polgármester állott a rendező bizottság élén s az akcióba belevonta ugyazólván az egész vármegyét. A rendező bizottság 182 tagból alakult meg s az érdeklődés akkora volt, hogy a jegyek már jó előre elfogytak. Az estélyen a város közönségén kívül nagyon sok vidéki előkelőség is részt vett; zsufoltság megtelt a nagyterem s a hangversenyt követő bál annyira sikerült, hogy már régen felkelt a nap, amikor a legutolsók elhagyták a kedélyes éjszaka színterét.

A nagyterem a vármegye címerével, a vármegye és város színeivel volt izlésesen feldíszítve.

A hangversenyt a soproni cs. és kir. 48-ik gyalogezred zenekara kezdte meg Puccini „La Bohème” című operájával.

Második szám volt ifjú Czukelter Lajos szavalata. Hantke Emilnek „Bányarobbanás” című erre az alkalomra írt hatásos költeményét adta elő. A közönség zajosan megtapsolta az előadót s a jelen volt szerzőt.

Halápy Julia urasszony néhány szép dalt énekelt, majd a zalaegerszegi polgári daloskör lépett az emelvényre s Kurucz János karmester vezetésével műdalokat adott elő, szép sikerrel.

Dr Malonyay Dezső, az ismert nevű jeles író felolvasása következett. Mielőtt felolvasásába fogott volna, Márkus Emilia urasszony izenetét adta át. Elfoglaltsága miatt nem tehetett eleget a rendező bizottság kérésének, nem jöhett le Zalaegerszegre. Kifutásba helyezte azonban, hogy legközelebb ellátogat hozzájuk.

Malonyay Dezső egy kedves huszártörténetet olvasott fel s a közönség valóságos ovációval köszönte meg a népszerű írónak azt az élvezetes félórát, amelyet felolvasásával szerzett. Nemesak a művészi stílus, a megkapó tartalom, hanem Malonyay közvetlen előadása is lekötötték az óriási közönség figyelmét.

Komlós Ilona urhölgy, a vígszínház művésznőjének magánjelenete következett. Művészi alakítás volt minden ízében s a művésznő kedves előadása nem maradhatott frenetikus hatás nélkül.

A hangversenyt a katona-zenekar fejezte be Bachó Magyar ábránd-jával.

Műsor után a közönség megtöltötte az éttermet. Az asztalok körül annyira összezsufolódtak a publikum, hogy ugyazólván csak életveszéllyel lehetett egyik teremből a másikba jutni.

A tánc kezdetével a közönség nagy része a terembe tódult s kivilágos kivirradtig hangos volt a jókedvtől az „Arany Bárány” szálloda.

A jelen volt hölgyek közül a következő neveket tudtuk feljegyezni: Asszonyok: Árvay Lajosné, gr. Batthyány Pálné, Balassa Benőné, Bernhard Vilmosné, Balogh Istvánné, Bogyay Eleonóra, Breiner Benőné, dr Bruck Lajosné, Barthelmes Valterné, özv. Bezerédj Lajosné, Császár Sándorné, dr Csák Károlyné, Csutor Jánosné, dr Czinder, Istvánné, dr Degré Miklósné, Deutch Ferencné, Deutch Hermanné, Dergács Gyuláné, Eitner Sándorné, dr Fürst Béláné, Fürst Sándorné, Fülöp Józsefné, Fischer Pálné, Fenyvesi Simonné, özv. Farkas Imréné, dr Gráner Adolfné, özv. Gerencsér Györgyné, Gyarmati Vilmosné, dr Grünwald Samuné, Hagymássy Gyuláné, Hány Dezsőné, özv. palini Inkey Kálmánné, dr Isoó

Viktorné, dr Isoó Jánosné, Juhász Lajosné, Jály Károlyné, dr Jámbor Mártonné, Imreh Antalné (Pördeföld), Komin Sándorné, Kocsuba Emilné, Kroszt Gyuláné, Kucsera Istvánné, Kaiser Vilmosné, Kern Antalné, Löwenstein Jakabné, Löwenstein Ignácné, Magyar Lajosné, Mesterházy Gedőné, Morandini Tamásné, Mezriczky Jenőné, Mérő Gézáné, Moravecz Józsefné, özv. Molnár Edéné, Nyáry Kálmánné, Nagy Lászlóné, Puer Istvánné, Puskás Kálmánné, Polgár Dezsőné, Paukovich Györgyné, Reisz Ernőné, dr Rézler Kornélné, Rutich Sándorné, Radó Henrikné, Ruzsinszky Károlyné, Rosenberg Zsigmondné, Skublics Imréné, özv. Skublics Jenőné, Sándor Zsigmondé, Szily Kálmánné (Ollár), dr Spatz Tivadarné (Budapest), báró Solyomossy Ödöné, Szücs Dezsőné (Nagyfalud), Somossy Nándorné, Szirmay Béláné, özv. Szabó Pálné, Stockinger Ferencné, Szalay Lászlóné, Szántó Henrikné, Thassy Lajosné, Thassy Kristófné, Tantossy Sándorné, Tivolt Jánosné, Tóthné Halápy Julia, Tóth Sándorné, Toriszay Józsefné, dr Udvardy Jenőné, Unger Antalné, Vidóczy Pálné, Weisz Ignácné, Wapper Ignácné, dr Zarka Zsigmondné.

Leányok: gróf Batthyány Lujza és Marietta, Bezerédj Sári és Mariska (Páhok), Balassa Annica, Czinder Margit, Drucker Katica (Nemesvid), Eitner Margit (Süme), Gráner Juliska, Gyarmati Ella, Gerencsér Mariska, Geiringer Rózi (Zalalövő), Hertelendy Irén, Hagymássy Ilonka és Margit, Kardos Jolánka, Kosztrabszky Elza, Kaiser Irén (Bak), Lövi Vilma (Szombathely), Lohr Ada (Bécs), Mattersdorfer Rezsín (Söjtör), Molnár Ilonka, Mágics Etelka (Nagykanizsa), Mikovich Zóra, Neubrunn Fánika, Paukovich Stefike, Puer Irénke, Reisz Nóra, Szabó Aranka, Szirmay Alice, Skublics Zsuzsika, Skublics Mici (Zalaszentmihály), Skublics Antika, Szücs Bébi (Nagyfalud), Stockinger Irén, Somossy Juliska és Ilonka, Thassy Lenke (Drávatajási), Tóth Irén, Viosz Lenke.

Lapunk zártáig a következő felülízetések érkeztek a rendező bizottsághoz:

Özv. palini Inkey Kálmánné, gróf Batthyány Pálné Inkey Valerie 75—75 K; Id. Thassy Imre 50 K; Apáthy László, Árvay Lajos, Csertán Károly, Farkas Gábor, Chernel László, Kvassay István, Bartha László, Fábrián Ilona, id. Tarányi Ferenc, Gyömöre Vence, Hajik István 20—20 K; Farkas testvérek 18 K; Stern Farkas 17 K; Krausz Etel, Königmayer János, Bernárd Ernő, Morandini Tamás, Hayden Sándor, Csészák József, Takács Imre, Skublics Károly, Bakó Gyula, Glázer Sándor, Hajós Mihály, Takács Jenő, Plihal Viktor, dr Józsa Fábrián, Oszterhuber László, dr Lukonich Gábor, Pethő Jenő, Jusztus Izidor, Vízlendvay Sándor, dr Szekeres József 10—10 K; dr Skublics, Farkas Kálmán 8—8 K; özv. dr Hány Istvánné 6 K; Engelsmann Izrael, Varga Vilmos, Jusztus Vladimír, dr Szigethy Elemér, Schütz Sándor, Schütz Frigyes, Kroszt István, ifj. Nyáry Kálmán, dr Hajós Ignác, Rajky Lajosné, dr Kele Antal, Makray Sándor, 5—5 K; Radó Henrik Grósz Győző, Mikovich Zóra, özv. Csillag Gyuláné 4—4 K; Tuczay János, Skóday Aurél, Gyarmati Vilmos, Fülöp János, N. N., 3—3 K; N. N., 2—50 K; Lakatos István, Moravecz, Dergács Gyula, Fenyvesi, Keoskés Dezső, Barthelmes Valter, Stockinger Ferenc, Kummer Gyula 2—2 K; Radó Antal, Fried Sándor, Jály Károly, Deutch, Toriszay József, Rutich Sándor, Horváth Lajos, Kovács Bandi, Weber I. 1—1 K; N. N., N. N. 50—50 f; Deutch 20 f.

A rendező bizottság tagjai közül következők küldötték be eddig a rájuk eső rendezői díjat s pedig egyenkint 5 koronát:

Bezerédj Imre, Braun Zoltán, Deutch Ferenc, Eitner Ödön, Elek Márton, dr Föglein Miklós, Fangler Lajos, Flandorfer Ignác, dr Halász Miksa, Horváth István, Horváth Kálmán, Hány Kálmán, dr Isoó Viktor, dr Jakabffy János, dr Jámbor Márton, Kocsuba Emil, dr Kneppó Sándor, dr Káldor Tivadar, dr Kardos Jenő, dr László Pál, László József, Mérő Géza, ifj. Mayer István, Nunkovich Béla, Nagy Sándor, Paál Viktor, dr Rézler Kornél, ifj. Stádel János, dr Weisz Endre, Kádár Sándor, dr Kaszter Ödön, Gráner Imre, Mezriczky Jenő, Polgár Ferenc, Nagy Sándor, dr Thassy Gábor, dr Kiss Dezső, Korbai Dezső, Tivolt János, dr Szigethy Elemér, Fischer Pál.

Hírek.

Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő gyűjtése a délolaszországi földrendés áldozatainak az 1801. számú gyűjtőiben: 1. Szalay Sándor áll. el. isk. igazgató Nagykanizsa 86.23 f. 2. Gombás István áll. el. isk. tanító Nyírvölgy 4.10 f. 3. Glázer Gyula áll. el. isk. igazg. Zalaszentgrót 24 K. 4. Csizsek Károly áll. el. isk. tanító Hosszufalu 3 K. 5. Kiss Károly áll. el. isk. igazg. Baksa 6 K. 6. Farkas Sándor áll. el. isk. igazg. Csabrendek 17.26 f. 7. Novák Mihály áll. el. isk. ig. Zalaegerszeg 17.68 f. 8. Terenta János áll. el. isk. igazg. Muraszentkereszt 7.40 f. 9. Bánfi Alajos áll. el. isk. igazg. Süme 34.44 f. 10. Danitz Sándor áll. el. isk. ig. Stridó 15.80 f. 11. Polyák Mátyás áll. el. isk. igazg. Csáktornya 47.27 f. 12. Koós János áll. el. isk. tanító Szoboticza 5.46 f. 13. Rozner Rezső áll. el. isk. tanító Szentadorján 3.30 f. 14. Lugmayer Ferenc áll. el. isk. tanító Zalamihályfa 4 K. 15. Balogh Ferenc áll. el. isk. tanító II. Hegykerület 4.19 f. 16. Tihanyi Lajos áll. el. isk. tanító Ráczkanizsa 4.20 f. 17. Bezenhofer Mihály áll. el. isk. tanító Nagyfalva 7 K. 18. Kászli András áll. el. isk. tanító Pórszombat 8.42 f. 19. Tiszai Kálmán áll. el. isk. tanító Dekanovecz 11.84 f. 20. Pelyvássy Mihály áll. el. isk. tanító Zánka 3.50 f. 21. Kászonyi Mihály áll. polg. isk. igazg. Zalaegerszeg 26.7 f. 22. Dr. Bartha Gyula áll. polg. isk. igazg. Nagykanizsa 77.3 f. 23. Pataky Kálmán áll. polg. isk. igazg. Csáktornya 59.66 f. 24. Fehér Jenő közs. el. isk. tanító Pola 3.88 f. 25. Szalay József közs. el. isk. tanító Felső-nemesapáti 5.39 f. 26. Bagyary János közs. el. isk. tanító Alsódomboru 18.72 f. 27. Ort János közs. el. isk. tanító Nagypáli 6 K. 28. Simon Károly közs. el. isk. tanító Alsórajk 27 K. 29. Török Károly közs. el. isk. tanító Alsónemesapáti 7.20 f. 30. Koronczy Nándor közs. el. isk. tanító Kemendollár 4.76 f. 31. Murai Lajos közs. el. isk. ig. Keszthely 18.19 f. 32. Németh Jenő közs. el. isk. tanító Zalaszentmihály 9.12 f. 33. Stenianer József közs. el. isk. tanító Muraosány 5.65 f. 34. Sáringi Károly közs. el. isk. tanító Magyarszerdahely 35.42 f. 35. Major János közs. el. isk. tanító Vizsentszgyörgy 10.24 f. 36. Vímilati Lőrincz közs. el. isk. tanító Ebergény 7.21 f. 37. Pesty Lajos közs. el. isk. tanító Nagyréce 7.20 f. 38. Pataki Viktor közs. el. isk. igazg. Kotor 47.28 f. 39. König Ferenc közs. el. isk. tanító Zalaszentbalázs 4.8 f. 40. Dudás Sándor közs. el. isk. tanító Gelse-sziget 1 K. 41. Kiss Dénes áll. polg. isk. igazg. Alsólendva 16.36 f. 42. Tóth Sándor áll. el. isk. igazg. Perlak 8.23 f. 43. Rantes Menyhért áll. el. isk. tanító Királylak 6.34 f. 44. Sray Ferenc áll. el. isk. tanító Szentilona 5.10 f. 45. Keller József közs. el. isk. tanító Becsehely 8.3 f. 46. Varga Ferenc közs. el. isk. tan. Fityeháza 1.80 f. 47. Anders Károly közs. el. isk. tanító Sormás 14 K. 48. Desics Géza közs. elnök Bánokszentgyörgy 12.16 f. 49. Cserny Mariska közs. polg. isk. igazg. Süme 10 K. 50. Avar Gyula áll. el. isk. tanító Domasineoz 4.58 f. 51. Fekete Géza áll. el. isk. tanító Gánicsa 3.6 f. 52. Sray József áll. el. isk. igazg. Drávavásárhely 21.50 f. 53. Kovács Zsigmond közs. el. isk. tanító Pölöskefő 10.68 f. 54. Szabó István áll. el. isk. igazg. Ngykanizsa 8.49 f. 55. Paukovich György áll. el. isk. igazgató Zalaegerszeg 39.2 f. 56. Víz István áll. el. isk. igazg. Zalalövő 8.35 f, összesen 868.89 f.

Ezen nyolcszázhatvanhatalvnyolc korona 89 fillér 1909 évi február hó 14-én ad. 228. szám alatt Nagyságos Árvay Lajos alispán urhoz megküldött; az eredeti 1801 számú gyűjtőív pedig, az adományozók jegyzékével együtt ugyancsak 1909 évi február 12-én méltóságos Gróf Batthyány Pál főispán urhoz beterjesztetett. Zalaegerszeg, 1909 február 14. Hazafias üdvözléssel dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Az ipartestület közgyűlése. A zalaegerszegi ipartestület folyó hó 14-én tartotta meg évi rendes közgyűlését a Csányi-utcai székházában.

Az első tárgy volt az elnökség évi jelentése. A terjedelmes jelentésből, mely minden nevezetesebb, a testület kebelében előfordult meggaztatot felőlel, a következőket közöljük. Megemlékezik az „Ipartestületek Országos Szövetsége” által Budapesten tartott értekezleten való részvételről, amelyen a megalkotandó új ipartörvény tervezetét tárgyalták. Ehhez a törvénytervezet-

hez az ipartestület kiküldöttjei is hozzászóltak és megjegyzéseik figyelembe is vétettek.

Megemlíti a jelentés, hogy a testület székházának udvarán a kerületi munkáspénztár részére, toldalak épület gyanánt, egy új szárny építése tervezetik. A beérkezett pályázati ajánlatok közül Szakály István helybeli építőmesteré volt a legelőnyösebb, aki a tervezett 5217 K költségből 11 $\frac{1}{10}$ %-ot engedett. A közgyűlés az építéssel Szakály Istvánt bízta meg. Az építendő helyiségek után a kerületi munkáspénztárnál felmerülő teendők ellátására képtelen, még egy szolgáló állás rendszeresítését határozta el, akinek évi 480 K fizetés, lakás, fűtés és világításból álló javadalmat állapított meg.

A közgyűlés arra való tekintettel, hogy egy szolgáló az ipartestületnél és a ker. munkáspénztárnál felmerülő teendők ellátására képtelen, még egy szolgáló állás rendszeresítését határozta el, akinek évi 480 K fizetés, lakás, fűtés és világításból álló javadalmat állapított meg.

Az év folyamán 1 rendes, 1 rendkívüli közgyűlés, 12 rendes és 3 rendkívüli előjárásági ülés tartatott. A békéltető bizottság 27 esetben 68 ügyet intézett el. A jelentés ezen részének tudomásul vétele mellett Duzár István iparhatósági megbízottnak, tapintatos és körültekintő ténykedéséért, elismerését s köszönetét nyilvánította a közgyűlés.

Az ipartestülethez összesen 1782 ügydarab érkezett, amelyek mind elintéztettek.

A testület az elmúlt nyáron tanoncmunkakiállítás rendezett, amelyen 17 iparágból 90 tanonc vett részt. Közülük 7 elsőrendű, 11 másodrendű, 72 pedig harmadrendű kitüntetésben részesült.

Az év folyamán 7 tagja az ipartestületnek halálozott el; nevezetesen Balikó József kádár, Baumgartner József molnár, Horváth János borbély, Pápa Ferenc lakatos, Strobol János cipész, Szalay Sándor oszmadia és Trizner János cipész. Emléköket kegyelettel őrzi meg a testület.

Köszönetet mondott a közgyűlés azoknak, akik a testületet erkölcsi és anyagi támogatásban részesítették szívesek voltak.

Tárgyaltatták a testületnek 1909. évre készített költségvetése. A múlt évi számadás minden tagnak megküldetve, helyesítőleg vétetett tudomásul.

A testület bevételeit képezik:

450 tag után járó díj 600 K, 35 iparos beírása 700 K, 110 tanonc szegődtevése 440 K, 97 tanonc felszabadulása 582 K, lakbér után 1695 K 33, munkakönyvek után 20 K, orsz. hit. szöv. hitelrésztvényjegy 40 K, várostól tanoncmunkakiállításra 100 K, előre nem látható bevétel 150 K, összesen 4627 K 33 f.

Kiadások: személyi járandóságok 1580 K, testületi lakbér 240 K, irodaszerek és nyomtatványok 200 K, fűtés, világítás 82 K, tanoncok jutalmazása 120 K, tűzbiztosítási díj 10 K 15 f, adó és járulékaik 200 K, kölcsön kamataira 1040 K 48 f, tatarozásra 100 K, nem remélt kiadásokra 400 K, remélhető maradvány 654 K 50 f.

A költségeloirányzatot a közgyűlés elfogadta és jóváhagyta.

Ezután Kovács László elnök szép szavak kíséretében elnöki tiszteről lemondva, kéri a választás megejtését.

Most Breisach Sámuel foglalta el körelnökség címén az elnöki széket és lendületes beszédet intézett a közgyűlés tagjaihoz, kérve, hogy egyetértés, béke és szeretet honoljon a tagtársak között és figyelembe vevén Kovács Lászlónak 14 éves elnöki minőségében kifejtett hasznos tevékenységét, egyhangú megválasztását ajánlja. A közgyűlés Kovács Lászlót újból elnöké megválasztotta. — A megüresedett számvizsgáló bizottsági tagságra Juhász Lajos, előjárásági tagokká Bácsay János, Breisach Sámuel, Börcz János, Kummer Gyula, Lendvay László, Papp Alajos, Pitterman István és Háy Károly, pótagokká Pausa János és Horváth Imre választották meg.

Végül elhatározott, hogy az iparosokédek munkábalépésének bejegyzéséért eddig fizetni kötelezett 50 fillért, a kilépés bejelentéséért járó 20 fillért folyó évi március 1-ével eltörlik.

Tanügyi kinevezések. Zrinyi Károly osztrópai állami elemi iskolai tanítóképzési igazgató a VII. fizetési osztály 3. fokozatába, Dienes Károly ugyanottani segédtanár a IX. fizetési osztály 2. fokozatába léptek elő.

Áthelyezett szolgabírák. Gróf Batthyány Pál főispán ur öméltsége Farkas Kálmán tb. főszolgabírót Novábról Zalaegerszegre, ifj. Paál Viktor szolgabírót Balatonfüredről Novábra helyezte át; Dr. Vízkelety Árpád szolgabírót a sümegi, Dr. Kiss Dezső szolgabírót a balatonfüredi főszolgabírói hivatalokhoz osztotta be.

Kirendelés. A m. kir. igazságügyminiszter Flóris Endre dr. balatonfüredi járásbírói jegyzőt az ottani járásbírói közönséggel együtt ügyészségi megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Orff Győző nagykanizsai kir. törvényszéki joggyakornokot a kaposvári kir. törvényszékhez jegyzői minőségben áthelyezte. — Patrka Zsigmond 48-ik gyalogezredbeli százados a 23-ik gyalogezredhez helyeztetett át.

A Zalaegerszegi Karácsonyfa Egyesület február 28-án d. e. 11 órakor a vármegyeház nagytermében diszgyűlést tart, amely alkalommal fogja gróf Batthyány Pál főispán ur öméltsége öz. Ruzsics Károlyné elnöknek a király által adományozott koronás arany érdemkeresztet átadni. Az egyesület tagjait s az érdeklődő közönséget ezután hívja meg öz. Tahy Rozália alelnök.

Kaszinóbál Letenyén. Letenyén folyó hó 14-én sikerült hangversenyt és táncmulatságot rendezett az ottani kaszinó. Nemcsak a helyi intelligencia jelent meg teljes számban, hanem a vidék is képviselve volt annyira, hogy a nagyvendéglő táncterme zsúfolásig megtelt. A magas színvonalon álló hangverseny műsorát itt közöljük. 1. Népdalok. Előadta a kaszinó férfi ének-kara. 2. A hypnotismus. Párjelenet. Előadták: Horváth Stefike és Dr. Lakó Imre. 3. Miért vagy másé? Dal. Énekelte Málits Elzsa, zongorán kísérte Keszler Lincsike. 4. Petőfi a Hortobágyon. Melodráma. Szavaltta Szedlmayer Ferenc, zongorán kísérte Málits Irma, hegedűn Dr. Farkas László. 6. Konti. Korrektura dal. Énekelte zongorakísérettel Vajda Manoná. 6. Erdélyi Zoltán. Megjött a papa. Vigjáték. Szereplők: Tislér József, Málits Elzsa, Dr. Farkas László, Keszler Ilonka. Az egész műkedvelő gárda oly precíz és tökéletes játékot mutatott be, hogy a közönség szünni nem akaró tapsai követték a program minden egyes pontját.

A zalaegerszegi Kaszinó utolsó farsangi estélye. A Kaszinó huszadik kedden disznótoros farsangi estélyt rendez, amelyet egy kis programmal teáz változtatossá. Ifjú Czukelter Lajos magyar népdalokat énekel, Dr. Vízkelety Árpád »Tutti-Frutti« címen humoros történeteket olvas fel és Kurucz János zenei tréfát ad elő zongorán. Az estély, amelyet Dr. Thassy Gábor háznagy a Kaszinó tagjainak óhajára rendez, bizonyára népes, kedélyes és méltó befejezése lesz a farsangnak.

Kinevezés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Bézsényi György és Keszthelyi Lajos napibéres miniszteri segédolgát a keszthelyi gazdasági akadémiához ideiglenes minőségű hivatal-szolgákká nevezte ki.

Gyászrovat. Alsódomborui Dr. Zalán Gyula földbirtokost súlyos oszadás érte kis leánykájának, Hernának váratlan elhunytával. A kis halottat szerdán temették el.

Buday Margit postamesterő 21 éves korában Kotorban meghalt. Az ifjú leányt a pusztító betegség: a tüdővész ölte meg.

Martincsevics Ferenc nyug. tanító 68 éves korában, e hó 18-án meghalt Zalaegerszegen. A magyar tanügy régi derék munkását hét felnőtt gyermeké, menyéi, vejei és unokái gyászolják. Nagy részvétellel temették el 19-én.

Kézimunka tanfolyam. A zalaegerszegi állami polgári leányiskolával kapcsolatosan szervezett női kézimunkatanfolyamnak az első évfolyama február hó 11-én nyitott meg. Beiratkozott összesen 20 rendes tanuló, mely szám azt igazolja, hogy a tanfolyamra szükség volt. Az 1909. évi szeptember 1-én a második évfolyam nyitott meg. Ebben azon növendékek vehetők fel, akik az első évfolyamot sikerrel végezték. A női kézimunka tanfolyamot végzett növendékek két év elteltével végbizonyítványt kapnak. A tanfolyam állandó jellegű, melyet a vallás és közoktatásügyi miniszterium tisztán állami költségén tart fenn.

Az Országos Közgazdasági Bank rt. zalaegerszegi fiókjának megnyitása immár befejezett dolog. Amint mult számunkban megirtuk, az érdeklődés már az elértekezleten megnyilvánult s a részvényjegyzések annyira előre haladtak, hogy a fiók megnyitása biztosítva van. Az értekezlet által megalakított tizenöt tagú bizottság akcióba lépett. A bankfiók helyiségül a plébánia bérházában levő Kosztelitz féle üzlethelyiséget szereztek meg. A helyiség már e napokban kiürül; az átalakítási és berendezési munkákat a helyi iparosokkal gyorsan elvégzik s a fiók a jövő hónap elején már működni fog.

A Nagykanizsa—alsólendvai vasút közigazgatási bejárását a mult héten ejtették meg. A tárgyalásokat Nagykanizsán kezdték s Letenyén folytatták. A tárgyalásokon jelen voltak: a kereskedelmi miniszter részéről Képesy Árpád miniszteri oszt. tanácsos és Korányi Kálmán műszaki tanácsos; a közös hadügyminiszteriumtól Fischer Károly es. és kir. kapitány; a földmívelési miniszteriumtól Rieger Antal főmérnök; a vasuti és hajózási főfelügyelőségtől Krepuska Lajos biztos; Zala megye közönségének képviselőjében Viosz Ferenc és Bogyay György főszolgabírák, a megyei közigazgatási bizottság részéről Tripammer Gyula és Raisz Ernő műszaki tanácsos, Nagykanizsa város képviselőjében Vécsey Zsigmond polgármester, Dr. Bentzik Ferenc ügyész, Király v. mérnök; az államvasutak részéről Egán Alfréd üzletvezetőhelyettes, Schweitzer Imre főmérnök, Fésüs Károly főmérnök, Clementis Ferenc ellenőr; a déli vasut részéről Weber József főfelügyelő, Rauschenberger Adolf felügyelő; a dunántúli h. é. vasutak részéről Hajós Mihály és Gerő Márton mérnök; engedélyes dr. Wessely Tibor.

Névmagyarosítás. Lövinger Jenő tapolozai illetőségű, es. és kir. 48-ik gyalogezredbeli őrmester vezetéknevét Lengyel-re magyarosította.

Adomány. A létesítendő aggápolda céljára a Zala megyei Központi Takarékpénztár volt szíves 50 K-t adományozni, mely kegyes adományért köszönetet mond Rosenberg Zsigmond szt. egyleti elnök.

A helybeli ker. munkásegylet február 7-iki jól sikerült mulatságán felülfizettek: Gróf Batthyány Pál 20 K, Legáth Kálmán 4 K, N. N. 3 K, Dr. Thassy Gábor, Dr. Marik Pál, Kun Vilmos, N. N. 2—2 K, Sztójánovics Jenő, Ott Imre 1—1 K, Főth Istvánné 60 f, N. N., Zöld Ferenc, Dakán Kálmánné, Fülöp Ferencné, Gehér Sándorné, Pintér György, Németh Ferenc 40—40 f, Engelhardt József 20 fillér. Ezen felülfizetésekért hálás köszönetét fejezi ki az egylet elnöksége.

Az autómobilok és motoros kerékpárok összeírása. A törvényhatóságok nap nap után kapják a sürgős rendeleteket a különböző járművek és alkalmatosságok azonnali összeírására. A rendeletek mind „szükséges nyilvántartás készítésé” alá rejtik a valódi célt, amely ezeket az írásokat

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Árs táblázatát 4.—korona.

szükségesé teszi. A statisztika mind háboru esetére készül. A belügyminiszter a következő rendeletet intézte az összes törvényhatóságok első tisztviselőihez: Felhívom, hogy az alája rendelt illetékes hatóságokat utasítsa, miszerint a magánosok birtokában levő és magán forgalom előjaira szolgáló személy- és tehergépkocsik (automobilok) és voiturették, valamint motoros kerékpárok összeírása és nyilvántartáshoz szükséges adatokat azonnal szerezzék be és azokat a lehető legrövidebb idő alatt oimhez szolgáltatassák be. Cim pedig azokat a katonai hatóságoknak az ez iránt vett megkeresésre haladéknélkül küldje meg. Azok az adatok, melyek a fentemlített nyilvántartás szempontjából fontosak, a következők: Hol, mely városban, községben, pusztán van az illető gépkocsi, voiturette, motoroskerékpár? 2. Ki a tulajdonosa, illetőleg kinek a birtokában van? 3. A gépkocsi típusa és a gyártó cég neve. 4. A kocsi löreje. 5. A gépkocsi ismertető jele. Ezenkívül a személygépkocsiknál feltüntetendő az ülőhely száma. Továbbá a motoros-kerékpároknál megemlítendő a netán létező mellék-kocsi, vagyis az, hogy ilyen van-e vagy nincs.

Korcsmaavatás. Kerkaszentmihályon korcsmát nyitottak s azt avatta fel a falu népe. Megjelent az ünnepélyen Salamon Ödön is, akit hiába vártak haza egész reggelig. Akkor az apja érte küldte az öccsét, Pétert. De Peti szintén nem jött haza, hanem mulatott kivilágos kivirradtig, amikor részegen támolygott haza. Az apa haragjában areulütötte és kidobta a fiát. Salamon Péter pedig azonnal gyufát vett elő s felgyújtotta az apja házat, amely rögtön lángba borult. Az öreg Salamon alig tudott kimenekülni az égő házból. A gyújtogatót letartóztatták.

A tavasz előfutárai megjelentek: a magkeskedők széjjel küldik árjegyzékeiket. Határoznunk kell, kitől vegyünk, hol kapunk jó árut? Bizalom kérdése ez mindenkéül fölt, mer a mag külsőjéről minőséget megítélni nem lehet, már pedig ha ocsut vetsz, gazt aratsz, — tartja a közmondás. A Mauthner Ödön budapesti udvari magkeskedő cég, mely 35 éves eredménydus állása óta minden tekintetben megbízhatónak bizonyult, megadja a választ a fönti kérdésre: a cég áruja kitünő, helyes művelés mellett biztos siker, mely mindenkinek örömet szerez. Árjegyzéke, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küld, kézikönyve a kertésznek és a természet minden barátjának.

A szökött katona. Mult év október elején sok más ujonccal Sipos László is bevonult. A 48. gyalogezrednek Sopronbnn állomásozó 8. századához osztották be, ahova osakhamar el is küldték. Sipos nem tudott a kaszárnyai élettel megbarátkozni. Elhatározta, hogy megszökik s haza megy a falujába, ahol balzsamosabb a levegő s szebb az élet. El is ment a kaszárnyából, de nem sokáig élvezhette az arany szabadságot, mert Kanizsa vidékén elfogták s visszavitték századához Sopronba.

A hölgyvilág nem használ zsiros kenőcsöt, vagy krémeket, hanem osupán kristalint, egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré varázsolja, szeplőket, vimmerliket és májfoltokat eltávolít, a ráncokat elsimítja és az ifjúkori üdeséget visszazserzi, kapható mindenütt. Vezérképviselet Magyarország részére Budapest, Baross-utca 91. Egy próbadoz ára 50 fillér, üvegdoz 3 korona. Kristalinszappan 1 K. Kristalinpuder 1 korona. Postai szétküldés naponta.

Bálintnapi országos vásár. A folyó hó 15-ére esett Bálint napi országos vásárunk a szokottnál rosszabban ütött ki; igaz, hogy az időjárás kedvezőtlen volta is hozzájárult ahhoz, hogy a gazda embereket a vásár látogatásától visszatartsa. A kirakodó vásár alig érte el egy őszi hetivásár nagyságát. Üresen állott az állatvásártér is. Kevés volt a felhajtás, de még kevesebb a vevők száma. Olaszországból összesen két vásárló jött el és ez is hozzájárult ahhoz, kevés adásvételei történt. Felhajtottak 46 db bikát, 360 tehenet, 140 db üszőt, 460 db ökröt, 220 db tinót, 200 db borjut és 310 db lovat, összesen 1736 drb. Ezek közül eladtak 746 drbot, tehát a felhajtott állatoknak 43%-át. A marhaárak a következőkép változtak: jármos ökör, magyar fajta 600—750 K-ig, tarka 650—800, magyar faju tinó 2 évesig 500—650, 3 évesig 500—550, 4 évesig 600—900, tarka szőrű 2 évesig 550—700,

8 évesig 600—800, magyar faju tehén 100—300, tarka szőrű 120—350, magyar faju üsző 90—300, tarka szőrű 120—320, borju szopós 28—60, választott 30—50. Lovásár. Igás 16 I. r. nehéz 140—300 K-ig, II. r. könnyebb 100—280, III. r. kisgazdáknak 90—250, koosiló nehéz 160—400, könnyű 140—300, hátas 250—600, levágásra 40—80, osikó 1 évesig 100—150, 2 évesig 120—200, 3 évesig 150—300, 4 évesig 200—500 koronáig.

Az epilepszia (nyavalyatörés) gyógyítása. A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre súlyos átokként nehezedeó betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az Epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült, — alkalmaz gyógy-sikerrel. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona utca 18 sz. alatt lakó dr. Szabó Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

Messaline - és „Henneberg“
Radium - selyem 1 K 50 f-től
Louisine - feljebb bérmentve és
Taffet - vámentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seldensfabrikt. Hennenberg in Zürich.

Időjárás. Keményen fogta a tél a mult héten is. A hőmérő reggelenként — 7 R. fokig szált le. A téli sportok kedvelőinek egy évtized óta nem volt olyan hosszú idényük, mint ezidén; a szegény emberek nyomorúsága pedig szintén régen volt akkora, mint most. Immár majdnem teljes négy hónapja tél uralkodik s nehezen várjuk a tavaszt. Tegnap óta havazik s ujra fehér téli mezbe öltözött az egész vidék.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

Hazai Ált. Biztosító Társaság főügynökségét Zalaezerszeg és vidéke részére átvetem s a biztosítási szak minden ágában a közönség rendelkezésére állok.

Szives pártfogást kérve maradok tisztelettel

WEINBERGER JAKAB.

Piaczi árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		12-40	—
rozsa		9-40	—
árpa		8-50	—
zab		8-59	—
tengeri		8—	—

Fogak szájpaddal és szájpaddal nélkül, aranyhidak és koronák, jól használható fog-sorok készítése. Tartós fogtömések, fájdalom nélküli foghuzások.

DR TOMPA A. ZALAEGRSZEG,
Munkácsy-utca 1. (Korona szálló mellett.)

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

42/v. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. to. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1908 V. 985. sz. végzése által Kaufmann Mór nagykanizsai lakos végrehajtató javára 123 K 90 f tőke, ennek 1907 évi július hó 1-től járó 5% kamata, ugy járulékairejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag felülfoglalt 630 koronára becsült butorokból álló ingóságok

nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Gutorföldön leendő eszközzésére 1909 évi február 24-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. to. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. to. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaezerszeg, 1909. évi február 2-án.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

Bókaházán (Zalam.) építendő új tanterem (méretei: h. = 8 m.; sz. = 7 m.; m. = 3-90 m.), egy tanítói szoba (méretei: h. = 3-92 m., sz. = 2-94 m.) és egy előszoba építésére (méretei: sz. = 2-94 m., h. = 3-80 m.);

továbbá a tilaji (Zalam.) régi iskola és tanítói lakásnak az új iskola törvények értelmében való átalakítására.

A tilaji iskolánál a helyszini terv felvétel szükséges.

A pályázatok folyó évi március 7-ére a zalacsányi plébániához beküldendők.

Urodalmi

bognár állást keres

1909 április 1-ére.

Készít ács-munkát, asztalos munkát és üvegezést.

Megkeresést kér

Horváth István

Egyházasszáródó, Vasmegeye.

Hirlapokra,

társadalmi, politikai, heti és havi folyóiratokra, az összes bel- és külföldi lapokra miért legelőnyösebb Neubrunn Ignác könyvkereskedésében előfizetni?

Mert ugyanoly kedvezményben részesednek a t. előfizetők, mint a lapkiadóknál.

Mert pontosan házhöz szállítjuk a lapot.

Mert a havi, vagy heti lapot, akár a Tolnai Világlapját, Vasárnapi Ujságot, Ujidoiket — diszesen ingyen bekötjük.

Mert legelőnyösebb bevásárlási forrás képeslapokban, levélpapírokban, bármily más oikkben. A n. é. közönségnek szives pártfogásába ajánlom üzletemet és könyvkötészetemet.

Mély tisztelettel

Neubrunn Ignác

könyv- és papírkereskedő, könyvkötő.

14—16 éves újságkihordó leányok és egy tanulóleány a könyvkötészetembe jó fizetéssel felvétetik.

Bérbeadó üzlethelyiség és lakás.

Zalaegerszegen a Rákóczi-utcában levő Geiringer-féle házban üzlethelyiség és lakás azonnal kiadó.

Bővebbet Pfeiffer Henrik bádógos mesternél.

NÉMETH GÁBOR

agyag kályha készítő
Zalaegerszeg, Csány-u. 25 sz.
Alapított 1889-ben

az 1896-iki ezredéves kiállításon és a soproni kiállításon kitüntetve.

40—50% fűtő anyag megtakarítást érhet el, aki bizalommal fordul hozzám s nehezen fűlő kályháját általam javíttatja, esetleg szerkezete végett átrakatja, aminek jóságáért készséggel jótállok.

Továbbá felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét művészi tiszta kidolgozású tűzálló (chamotte) agyagból készült oserép kályha készítményeimre. Nagy választék áll rendelkezésre az egyszerű oserép kályhától a legdiszesebb kivitelű kandallóig. Számtalan elismerés nagyobb városokból a magas arisztokráciától.

Raktáron tartok épület díszítéseket, takerékű hely burkolat eserepeket, porcellán fayence falburkolat lemezeket és fűdőkád-lemezeket.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű „Delaware”-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe Bihardiószeg.

Pályázati hirdetmény.

A tapolezai lecsapoló társulat az 1908 évi december hó 18-án tartott közgyűlés határozata alapján a társulat **tisztogatási illetve mederrendezési munkálataira**, amelyek mintegy 25000 köbméter földmozgósítást igényelnek, **1909 évi március hó 25-én d. e. 10 órakor** Tapolezán a város-házán zárt ajánlati versenytárgyalást fog tartani.

A kötetendő szerződés mintája s annak kiegészítő részét képező általános és részletes építési feltételek továbbá a társulati munkálatokra vonatkozó 19148/1908. sz. engedélyokirat ugyszintén az annak mellékleteit képező műszaki tervek, Tapolezán a város-házán Horváth Jenő főjegyző úrnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Az általános feltételek, szerint kiállítandó és felszerelendő ajánlatok a vállalati összeg 5%-át kitevő bánatpénzzel illetve annak letétbe helyezésétől szóló elismervénnyel együtt a fenti nap délelőtt 10 óráig ugyanott nyújtandók be.

Tapolezán, 1909 február hó 2-án.

Vastagh János

társulati elnök.

Handlery Gusztáv

társulati igazgató.

JÁDY KÁROLY

férfi szabó Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 5 szám.

Van szerencsém a mélyentisztelt közönséget és rendelőmet értesíteni, hogy a közelgő **tavaszi és nyári sasionra a legújabb divatu és nagy választéku kelmék megérkeztek.**

Raktáron tartok: kitűnő minőségű fekete és kék, szálás és tricoin szövésű kamgarnokat, double felöltő kelméket, a legújabb francszeni, gacsi és brassói gyártmányú öltöny kelméket, valamint angol és francia gyártmányokat, a melyekből megrendeléseket kegyes pártfogásukkal a legnagyobb szakavatottsággal, a legújabb divatnak megfelelőleg, jutányos árak mellett elfogadok.

Mély tisztelettel

Jády Károly

férfi szabó szaktanító.

90/v. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 1909 Pv. 121. sz. végzése által **Faragó Béla** végrehajtó javára 2415 K-ra becsült 3000 k. erdei fenyőmagból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Zalaegerszegen Faragó Béla raktárában** leendő eszközölésére **1909. évi február hó 25-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az előrverendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909 február hó 15-én.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Zalavármegye zalaegerszegi járásához tartozó szentmihályfai határban álló **templom kijavitása**, illetőleg hozzá egy **sekrestye építése** lett elhatározva, melyre ezennel versenytárgyalás hirdettetik. — A tárgyalás **1909 évi március hó 9-én délután 2 órakor** lesz a szentmihályfai községbiró házában megtartva. A tárgyalás szóbeli; — tartoznak vállalkozók a körülbelül 4000 K építési költségnek 5%-át bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy értékpapirban letenni, mely bánatpénz az építés befejezése után egy évre lesz a vállalkozónak kiadva. Vállalkozó egy évig szavatosságot vállal.

Az épület 1909 július 1-ig befejezendő. A fizetés 3 részletben történik. Első részlet a megkezdés után 2 hétre, a második részlet a munka befejezésekor, a harmadik részlet a hatósági átvétel után fizetetik. Építendő községek a tett ajánlatok közül szabadon választanak, vállalkozók pedig a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Az építési terv és a többi feltételek a szentmihályfai községbirónál és alulirotnál megtekinthetők.

Az anyag fuvarozása esetleg természetben szolgáltatik.

Bonczódfölde, 1909 február 17.

Borsody János

rom. kath. lelkész.

M-I-I? — „Papa megengedte! Hies' valódi Jacobi-féle” Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes búvészártyát tartalmaz.

Szőlőoltvány keresők figyelmébe!

Különféle I. és II. osztályu **Rip. Portalis** és **Rup. Monticola** alanyu gyökerez fásoltványokkal valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönben többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt **Muscat Ottonel**-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szives megkereséseket kér

Gróf Deym János

szőlőgazdasága Lesenczetomaj, Zalamegye.

Szokványyszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetemény.

A nagyméltóságú Földmivvelésügyi Minsterium
60900/1896. számú szokványrendelete szerint
válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és
Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
a legkiválóbb bor és csemege faju

gyökeres fás és zöldoltványok
ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerül-
nek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett.)

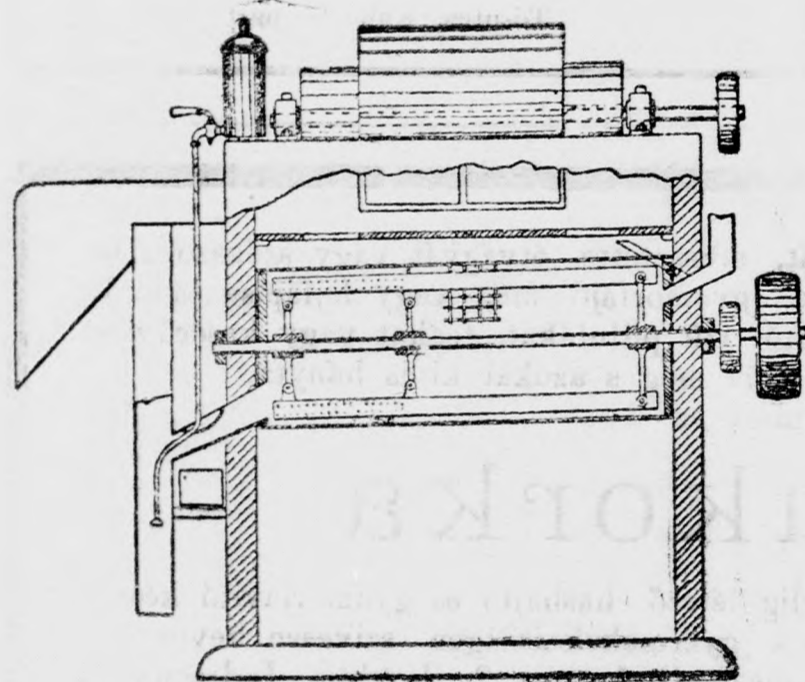
Kreisler Miksa

okl. gépész, gőzmalomtulajdonos

Keszthely.

Ajánlja szabadalmazott, egyesített gabonakoptató,
kefélő- és mosógép gabonatisztítóját, mely egye-
síti magában mindazon követelményeket, amit
egy kifogástalanul működő ilyenmü gabona-
tisztító géptől várunk.

A tisztító-gép nagy előnye rendkívüli könnyü
járása, nagy munkagyőzése, erős, szolid, leg-
modernebb kivitele, acéltengely és gyűrűs kenésü
perselyekkel, száraz lucfenyő és keményfából
tetszetős malomdísz.

A tisztító-gép a buza hasadékból kefélés által
alaposan eltávolítja a felsőhármszereket, a buzát
szükség szerint permetezi, sőt meg is mossa.
Nem smirgli köpenyes és nem törli a szemet
még akkor sem, ha a zsurlóban a buza fogytán
van, mert a 9 verőléce acélköpenytől távol lévén,
csak a buza hegyét és a földgöngyöt támadja
meg s éppen ezért kevés hajtóerő szükségeltetik.
A gép működésben megtekinthető a balatonszent-
györgyi gőzmalomban. — A tisztító-gép leírását
és egyéb felvilágosítást szívesen megküldöm.

Kreisler Miksa, Keszthely.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller pártlata

egy régiónek bizonyult hárszer, mely
már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult készvénynek,
csodálat és megbízhatóságát bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, amely a
„Horgony“ védjegyével és a Richter orvosi-
gyógyászati vállalat dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ugyancsak minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapeston.
Richter gyógyszerárta
az „Arany orvosiáruház“, Péterváradon.
Elsőbeosztású és más. Mindenszori székfűtés.

Óh Jaji

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedt-
ség és elnyálkásó-
dás ellen gyors és
biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják
és külön ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próhadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: E. Der-
varics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerártaikban.

809/1909 tlkvi szám.

Hirdetemény.

Szentpéterföld község telekkönyve az urbéri legelő felosztása következté-
ben az 1869. évi 2579. és 1880. évi 20326. számú szabályrendeletekhez
képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre
az 1886: XXIX. az 1889: XXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek a tényleges
birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. tc. cikkben
szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan
foganatosítottak.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás
a nevezett községben 1909. évi május 3-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy
meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni
észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a felosztott legelőnek
telekkönyvi bejegyzése után a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű
harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekbejegyzőkönnyvekben előforduló bejegyzésekre
nézve okodotolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kikül-
döttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek
meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telek-
könyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886:
XXIX. tc. 15—18. és az 1889: XXXVIII. tc. 5. 6. 7. és 9-ai értelmében
szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött
előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos
az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog
bekebelezéséhez engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton
nem érvényesíthetik; és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is
elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog-
jog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az
új bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak
törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kikül-
dött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől
elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zalaegerszegen, 1909 évi február 1-én.

Rulich,
kir. törvényszéki bír.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen
addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér!
Gyökeres oltványok ezre 140 korona,
Delaware ezre 100 korona.

Cim:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.